

ĽUDSKÉ PRÁVA	
Konferencia Inclusion Europe v Tampere	2-4
Sympóziu v Bruseli	5
Seminár Inclusion Europe v Prahe	6
Spoločne proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím	7
NAŠE AKTIVITY	
Divadelné predstavenie O princeznej Slničnici	8
Internet je náš kamarát	9
DEŇ KRIVÝCH ZRKADIEL	
DKZ Spišská Nová Ves, Stropkov, Bratislava, Komárno, Košice, Malacky	10-15
SOCIOFÓRUM	
Závery výročnej konferencie sociofóra 2009	16-17
Gratulujeme!	17
SOCIÁLNE SLUŽBY	
40. výročie DSS Javorinská	18-24
Slovo básnika	25
SOCIÁLNA PORADŇA	
Sociálna poradňa	26
Zvýšenie daňového bonusu	26
Zvýšenie opakovaných peňažných príspevkov	27
POBYTY	
Rekondično-integračný pobyt ZPMP v Kremnici	28
Sedem krásnych dní...	29-30
Rekreačno-rehabilitačný pobyt v Jasenskej doline	31
Jojova čiapka sa napokon našla...	32-33
ZO ŽIVOTA MIESTNYCH ZPMP	
Supernova 2009	34
Umenie v nás	34
Urobme radosť sebe aj iným 2	35
LISTÁREŇ	
Pomáham alebo sama dostávam pomoc?	36
NROZP V SR	
EuRADE	37
Pozvánka do Berlína	38
Vzdelávacie ponuky Asociácie supervízorov a sociálnych poradcov	39
Podakovanie	40

Informácie ZPMP v SR

Vydalo: ZPMP v SR • Švabinského č. 7 • 851 01 Bratislava • tel: 02/63 81 49 87, e-mail: zpmpvsr@zpmpvsr.sk

■ **Redakčne spracovali:** Mgr. Iveta Mišová • Mgr. Adriena Pekárová • Mgr. Martina Jarolíňová • Bc. Miroslava Vávrová

■ **Redakčná rada:** Elena Kopalová • Mgr. Iveta Mišová • Mgr. Magda Papánková • Mgr. Adriena Pekárová • Mgr. Ľubica Vyberalová

Grafická úprava: Zuzana Chmelová ■ **Tlač:** POLYGRAFICKÉ CENTRUM, www.polygrafcentrum.sk

Akékoľvek rozmnožovanie textu a fotografií len s výhradným a predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa.

Vychádza s finančnou podporou MPSVaR SR.

Objednávky zasielajte na adresu: ZPMP v SR • Švabinského č. 7 • 851 01 Bratislava

Registované MK SR č. 629 08

Podávanie novinových zásielok povolené RP Bratislava č. j. 1591/96 – P zo dňa 10. 4. 1996

Cena 1 výtlačku **1,16 € (35,- Sk)**, konv. kurz 30,1260 Sk/€

ISSN 1335-8197

Konferencia Inclusion Europe v Tampere (Fínsko)

V dňoch 24. - 27. 6. 2009 sa na konferencii organizovanej Inclusion Europe pod názvom Europe in Action 2009 – Full Participation and Equality (Európa v akcii 2009 – plná participácia a rovnosť) diskutovalo v Tampere o implementácii základných ľudských práv ľudí s mentálnym postihnutím. Prezentácie a workshopy rozoberali témy ako bývanie, zamestnanie, vzdelávanie a komunikácia.

Na konferencii sa stretlo takmer 300 účastníkov z 25 krajín – ľudia s mentálnym postihnutím, ich asistenti, členovia rodín a zástupcovia organizácií.

Yannis Vardakastanis, prezident Európskeho fóra zdravotného postihnutia v úvodnom príhovore povedal, že politici počúvajú tých, ktorí bojujú, a preto musíme naďalej bojovať.

Andrew Doyle, prezident EPSA zastával názor, že mnohí ľudia rešpektujú ľudí s mentálnym postihnutím, avšak bohužiaľ, v mnohých krajinách to tak ešte stále nie je.

Ingrid Körner, prezidentka Inclusion Europe pripomenula, že ľudské sebaurčenie začína v rodine – potrebujeme, aby rodičia dôverovali spôsobilosti svojich detí.

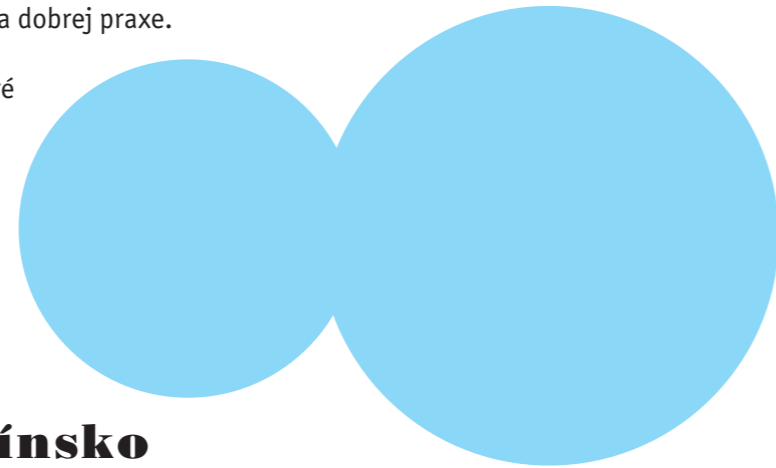
Raija Hynynen, Ministerstvo prostredia, Fínsko, povedala, že život a bývanie sa vo Fínsku za posledných niekoľko rokov zlepšilo a verí, že situácia sa bude naďalej zlepšovať.

Súčasťou konferencie bol Trh nápadov, ktorý bol miestom pre riešenia a prístupy k nezávislému bývaniu a dostupnému bývaniu a službám.

Počas konferencie skupiny diskutovali o individuálnej pomoci a službách, o pomoci rodinám, akým spôsobom zabezpečiť kvalitné služby a o samostatnom bývaní.

Všetci účastníci vyjadrili spokojnosť s programom konferencie, uvítali možnosť vzájomnej výmeny názorov, skúseností a dobrej praxe.

Čitateľom Informácií prinášame niektoré príklady dobrej praxe:

Projekt priateľov – Fínsko

Projekt priateľov je národná mládežnícka kampaň, ktorá začala na začiatku roku 2007. Jej cieľom je propagovať inkluzívne myslenie. Program Najlepší priateľ spája ľudí s mentálnym postihnutím a bez postihnutia na báze rovnoprávneho priateľstva. Prví fínski najlepší priatelia sa stretli spolu v septembri 2007. Teraz majú viac ako sto priateľov po celom Fínsku a „gang“ sa rozrastá každý deň.

Ľudia s mentálnym postihnutím sú často vylúčení zo spoločnosti, pretože sú iní. Ale najlepší priatelia sú rozhodnutí skončiť so sociálnou izoláciou ľudí s mentálnym postihnutím vytvorením zmysluplného, trvajúceho priateľstva ľudí s ich rovesníkmi s mentálnym postihnutím v pomere jeden k jednému.

Odľahčovacia služba - prestávky v starostlivosti, The Service Foundation for People with an Intellectual Disability, Fínsko

Organizácia poskytuje a rozvíja množstvo krátkodobých odľahčovacích služieb. Cieľom je ponúknuť celonárodné, rozmanité a flexibilné služby, ktoré sú citlivé na zmenu potrieb rodiny a ich člena so špeciálnymi potrebami.

Stand-in carer – zastupujúci opatrovateľ – poskytuje starostlivosť v domácnosti rodiny, keď sú rodičia na dovolenke alebo keď rodič potrebuje deň voľna. Náhradný opatrovateľ pomáha členovi rodiny, ktorý má postihnutie, ale aj jeho prípadným súrodencom.

Short-term family placement – krátkodobé miesto v rodine opatrovateľa – o dieťa, mladého človeka alebo dospelého s mentálnym postihnutím môže byť postarané v domácnosti opatrovateľa, takže rodičia alebo rodina môžu mať krátku prestávku v starostlivosti o neho.

Long-term family placement – dlhodobé miesto v rodine opatrovateľa – tento projekt predstavuje novú alternatívu bývania.

Group based service – skupinové bývanie – neposkytuje len bezpečnú starostlivosť, ale tiež zmysluplné aktivity a sociálne kontakty, spoločnosť. Aktivity zahŕňajú pomoc náhradných opatrovateľov pre skupinu ľudí, kurzy zamerané podľa tém alebo záujmov, tábory, prázdniny so zabezpečenou pomocou, skupinové prázdniny počas štátnych sviatkov.

Respite care homes – domy odľahčovacej služby Tulppaanikoti v Tampere a Citytulppaani v Helsinkách poskytujú služby rodinám, ktoré potrebujú odľahčovaciu službu blízko miesta bydliska. V týchto domoch sú ponúkané služby pre ľudí s mentálnym postihnutím, aj pre tých, ktorí majú viacnásobné postihnutie, a aj pre ľudí spadajúcich do autistického spektra. Člen rodiny, ktorý má mentálne postihnutie, tam môže stráviť niekoľko hodín denne až po niekoľko týždňov.

Ľudské práva

FDUV – Förbundet De Utvecklingsstördas Vänner – Asociácia pre švédsky hovoriacich ľudí s mentálnym postihnutím

FDUV pracuje so švédsky hovoriacimi ľuďmi s mentálnym postihnutím a ich rodinami vo Fínsku. Pomáha presadzovať rovnosť príležitostí a ľudské práva, je proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím. Má 11 regionálnych združení a takmer 2500 členov.

FDUV pomáha uľahčiť každodenný život ľuďom s mentálnym postihnutím a ich rodinám. Jeho cieľom je vytvorenie takej spoločnosti, v ktorej každý človek môže participovať.

Organizujú kurzy pre rodičov s mentálne postihnutými deťmi, kde ich učia, na koho sa môžu obrátiť s prosbou o pomoc a na čo majú nárok. Taktiež poskytujú poradenstvo a požičiavajú odbornú literatúru. Pre rodiny so školopovinnými deťmi, ktoré majú mentálne postihnutie, organizujú poradenstvo o ich právach

v škole, čo môžu rodičia požadovať, či dieťa dostáva v škole dostatočnú podporu a pomoc. Taktiež si môžu požičať odbornú pedagogickú literatúru. Poskytujú aj poradenstvo v oblasti zamestnania, spolupracujú so školami, zamestnávateľmi a agentúrami. Taktiež pripravujú zmysluplné voľnočasové aktivity. Poskytujú pomoc aj tým, ktorí chcú žiť nezávisle. Pomáhajú starým ľuďom s mentálnym postihnutím viesť plnohodnotný život, poskytujú im rôzne služby. Organizujú kurzy aj pre odborníkov a pracovníkov v tejto oblasti, ako aj poradenstvo. Vydávajú materiály v ľahko čitateľnom štýle.

Sensoteket – multisensory room – relaxačná miestnosť v Helsinkách je určená na relaxáciu, na získanie nových skúseností, podnetov.

Malike - Požičiavanie kompenzačných pomôcok na pohyb a cvičenie

Malike je služba poskytovaná Kehitysvammaisten Tukiliitto ry – Fínskou asociáciou pre ľudí s mentálnym postihnutím. Je určená pre všetky rodiny, ktorých deti majú problémy s pohyblivosťou, pre všetkých dospelých, ktorí potrebujú asistenciu inej osoby a vhodné funkčné pohybové prostriedky pre ich aktivity, pre všetkých ľudí a profesionálov.

Organizácia realizuje kurzy, tréningy, organizujú akcie, ponúkajú nápady a riešenia potrieb mobility, participáciu a pohybovanie sa v každodennom živote, poradenstvo, skúšanie a požičiavanie funkčných pohybových prostriedkov.

Filozofia Malike je: každý má právo na nové skúsenosti, rovnosť príležitostí pre fyzické cvičenie a robenie vecí spoločne s druhými ľuďmi, preto ponúkajú individuálne riešenia pre pohyb vonku, napríklad lyžovanie, sánkovanie, bicyklovanie. Spolupracujú s rodinami, príbuznými, odborníkmi a podnikateľmi, ich národná sieť na požičiavanie prostriedkov je na 5 miestach a podporuje ich Fínska asociácia hracích automatov. Služby ponúkajú v domácnostiach, škôlkach a centrách voľného času, pri pohybovaní sa vonku pri záľubách, na kurzoch a akciách. Bližšie informácie nájdete na webstránke www.malike.fi

Spracovali: **Mgr. Iveta Mišová, Mgr. Miroslava Petrovičová**

Ľudské práva

Plain - Prístupná elektronická sieť pre každého

Spoločnosť a verejné služby začínajú byť prístupné aj online, cez internet. Slabá dostupnosť internetových služieb pre skupiny ľudí, ako sú ľudia s mentálnym postihnutím, starí ľudia alebo imigranti, je problémom.

Vytvorenie prístupných opatrení a verejných internetových služieb napomáha v živote a každodennej práci ľudí. Cieľom projektu je podpora vlastnej aktivity cieľovej skupiny v oblasti internetu a tiež, aby touto cestou zaujali pozornosť tých, ktorí tvoria a regulujú internetové služby. Zlé technické riešenia a ešte aj nevhodné rozloženie na stránke spolu s ťažkým jazykom, podkopáva prístupnosť internetových sietí. Obmedzený prístup k počítačom a nedostatok zručností používateľa znižuje prístupnosť internetu. Projekt poskytuje tréning a poradenstvo pre tých, ktorí sa rozhodnú navrhovať a produkovat obsah

internetových služieb, aby sa zabezpečilo to, že v praxi budú prístupné. Rady a modely sú poskytované vzdelávateľom, ktorí organizujú kurzy informačných technológií v jednoduchom jazyku pre tieto skupiny ľudí. Tento model je uverejnený na stránke www.selko-e.fi. Skupiny testujú rôzne internetové služby. Spolupracujú so vzdelávacími inštitúciami a s tými, v ktorých záujme je propagovanie ich spôsobilosti v informačnej spoločnosti pre cieľovú skupinu. Projekt vytvoril jasné postupy ako pracovať s počítačom a internetovou komunikáciou pre začiatočníkov, ako aj pre profesionálov. Digitálna verzia príručiek je zdarma, tlačaná verzia je distribuovaná za poplatok – náklady tlače.

Spracovali: **Mgr. Iveta Mišová, Mgr. Miroslava Petrovičová**

Sympóziu v Bruseli

Dňa 4. júna som sa s riaditeľkou Republikovej centrály ZPMP v SR Mgr. Ivetou Mišovou zúčastnila na sympóziu s názvom „Sympóziu o právnej spôsobilosti ľudí s postihnutím vo svetle Dohovoru o právach ľudí s postihnutím“ v Bruseli. Sympóziu zorganizovali európske organizácie EDF – European Disability Forum a European Consortium of Foundations on Human Rights and Disability.

Sympózia sa zúčastnilo viac ako sto odborníkov a prvýkrát medzi nimi boli aj právni experti, reprezentanti z európskych inštitúcií, ako aj neštátne organizácie, ktoré pracujú na ochrane práv ľudí s postihnutím.

Podľa článku 12 Dohovoru o právach ľudí s postihnutím majú signatárski členovia povinnosť zabezpečiť rovnosť práv pre ľudí s postihnutím. Tento článok zvyrazňuje pozitívnu zmenu k plnej participácii a rovnosti ľudí s postihnutím, keďže vláda bude mať povinnosť vytvoriť priaznivý právny rámec a zabezpečiť podporujúcimi predpismi garanciu rovnosti pred zákonom.

„Prliš dlho sa ľuďom s postihnutím odopierali ich základné ľudské práva,“ povedal Yannis Vardakastanis, prezident EDF, keď otváral sympóziu. „Stále nemôžu robiť rozhodnutia, ktoré iní ľudia považujú za samozrejmosť: kde bývať, s kým bývať, čo jesť, čo si obliecť. Nemôžu voliť. Nemôžu kúpiť a predáť nehnuteľnosť, nemôžu spísať závet, sú označovaní ako „bláznivi“ v kriminálnych procesoch, sú nútení podstúpiť medicínske zákroky s často krutým a degradujúcim zaobchádzaním.“ Podčiarkol, že Dohovor dáva všetkým ľuďom s postihnutím právo participovať na vykonávaní všetkých týchto rozhodnutí, ktoré ovplyvňujú ich život. Zdôraznil, že motto EDF „Nič o nás bez nás“ nikdy nebolo aktuálnejšie, než dnes.

Renomovaní experti na legislatívu z oblasti ľudských práv, právni experti a tvorcovia zákonov úspešne identifikovali prekážky v implementácii článku 12 Dohovoru o právach ľudí s postihnutím na oboch, európskej aj národnej úrovni. Poskytli všeobecný prehľad súčasnej situácie, príklady dobrej praxe aj niekoľko prípadových štúdií z Nemecka, Španielska, Švédska a Litvy. Po panelovej diskusii nasledoval okrúhly stôl o tom, ako prekonať identifikované právne prekážky a načrtnutie riešení a budúce perspektívy pre plnú inklúziu spôsobilosti na právne úkony. Toto sympóziu bolo výbornou príležitosťou na výmenu skúseností a nadviazanie kontaktov, pretože problematika ratifikácie a implementácie Dohovoru o právach ľudí so zdravotným postihnutím je kľúčová aj u nás.

Mgr. Miroslava Petrovičová

Seminár Inclusion Europe v Prahe

Republiková centrála ZPMP v SR začala 16. 3. 2009 realizovať projekt Spoločne proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím, ktorý bude trvať do 31. 10. 2010. Projekt je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a zo Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, ktorého sprostredkovateľom je Nadácia otvorenej spoločnosti. Cieľom projektu je podpora rovnakého prístupu k základným ľudským a občianskym právam a vytvorenie nástroja na minimalizáciu diskriminácie pri rozhodovaní ľudí s mentálnym postihnutím.

Ľudské práva

Jednou z nosných tém projektu je aj zvyšovanie povedomia ľudí s mentálnym postihnutím, ich rodín, odborníkov a širokej verejnosti o Dohovore Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím vzdelávacími aktivitami, seminármi, okrúhlymi stolmi a vydávaním publikácií. V rámci tohto projektu som bola vyslaná aj na seminár do Prahy.

V dňoch 17. – 18. 7. 2009 som sa zúčastnila na prvom z desiatich pripravovaných seminárov o Dohovore Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím - Transformácia globálnych práv do akcie. Seminár organizuje medzinárodná organizácia Inclusion Europe a sú zamerané na propagáciu ratifikácie a implementácie Dohovoru pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín.

Ústrednou myšlienkou Dohovoru je presadzovanie, ochrana a plné uplatňovanie ľudských práv. Štáty, ktoré Dohovor podpísali, majú povinnosť rešpektovať a nie brániť pri uplatňovaní ľudských práv, ochraňovať ľudí so zdravotným postihnutím pred zneužívaním a diskrimináciou a implementovať požadované opatrenia na garantovanie rovnosti príležitostí.

Prvý seminár mal názov Význam Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím pre organizácie ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín. Semináru sa zúčastnili zástupcovia rôznych európskych organizácií, ktorí sa zaoberajú pomocou a podporou ľudí s mentálnym postihnutím.

Na seminári vystúpila Maureen Piggot z organizácie Mencap z Veľkej Británie, ktorá sa vo svojej prezentácii zaoberala politickým a historickým kontextom Dohovoru. Následne Ulrich Hellman z Lebenshilfe z Nemecka

ozrejmil kľúčové body spomínaného Dohovoru. Ana Sastre Campo zo španielskej organizácie CERMI odprezentovala skúsenosti s ratifikáciou a implementáciou Dohovoru v Španielsku. Seminár pokračoval nasledujúci deň, keď Maureen Piggot a Ulrich Hellman prezentovali svoje skúsenosti a stratégie s implementáciou Dohovoru v ich krajinách, Veľkej Británii a Nemecku. Počas seminára sa uskutočnili aj dve panelové diskusie o tom, aké sú bariéry pri ratifikácii a implementácii Dohovoru v rôznych európskych krajinách a návrhy možných riešení na ich odstránenie. Veľmi užitočnou aktivitou bolo aj odovzdávanie kontaktov na kľúčové osoby a odborníkov z rôznych európskych krajín a taktiež materiálov, ktoré sa týkali Dohovoru, z ktorých môžu účastníci čerpať pri svojej ďalšej práci.

Na záver sa účastníci seminára zhodli na tom, že Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím by sa mal stať relevantným dokumentom pre ľudí s postihnutím, ich rodičov, rodinných príslušníkov a opatrovníkov. Dohovor je potrebné priblížiť širokému okruhu odborníkov ako aj širokej verejnosti. Veľmi dôležitým je aj rozvoj sebaobhajovania ľudí s mentálnym postihnutím. Spolupráca v rámci organizácií ako aj jednotný prístup organizácií ľudí s postihnutím je kľúčovým momentom pri zavádzaní Dohovoru do každodenného života ľudí so zdravotným postihnutím

Seminár hodnotím veľmi pozitívne, mali sme vytvorené možnosti na výmenu skúseností a nadviazanie kontaktov, ktoré budú pre nás dôležité pri ratifikácii a implementácii Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím na Slovensku.

Mgr. Miroslava Petrovičová

Spoločne proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím

Čo je nové v boji proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím? Projekt Spoločne proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím úspešne napreduje v napĺňaní svojich cieľov. Medzi tie najdôležitejšie patria:

1. Zvýšenie povedomia ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín prostredníctvom Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ako nástroja na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania
2. Rozvíjanie kľúčových kompetencií ľudí s mentálnym postihnutím
3. Posilnenie kapacity rodičov, opatrovníkov, odborníkov a aktivistov miestnych združení na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím
4. Podpora diskusie o spôsobe zvyšovania účasti občanov s mentálnym postihnutím na aktívnom živote v spoločnosti
5. Iniciovanie reformy opatrovníctva spočívajúcej v rozšírení existujúceho náhradného rozhodovania o podporované rozhodovanie, poskytujúceho právom uznané konanie osoby s mentálnym postihnutím a postavenie pre iné dôverné osoby
6. Podpora presadenia zmien a reformy vytvorením koalície pre antidiskrimináciu v posudzovaní a právnom uznaní konania osôb s mentálnym postihnutím.

V súčasnosti sa môžeme pochváliť vydaním brožúry Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím v ľahko čitateľnom štýle. V dohľadnej dobe uzrie svetlo sveta aj brožúra Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím, tentoraz nie v ľahko čitateľnej verzii. Obsahovo sa dokončujú aj brožúry o Podporovanom rozhodovaní – opäť v dvojakom vyhotovení. Vydávaním brožúr v ľahko čitateľnom štýle sledujeme sprístupnenie ich obsahu aj ľuďom s mentálnym postihnutím, ktorí by nemali byť vylúčení z rozhodovania o dôležitých zmenách, ktoré Dohovor prináša. Preto je nevyhnutné sprostredkovať im všetky potrebné informácie v jazyku, ktorému rozumejú.

V mesiaci august sme zrealizovali dva semináre pre mladých ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí boli účastníkmi letného rekondično-integračného pobytu v Kremnici. Semináre boli zamerané na zlepšenie sociálnej komunikácie a stretli sa s pozitívnym ohlasom zo strany účastníkov. Už od septembra 2009 otvárame ďalší ročník seminárov pre sebaobhajcov, ktoré realizujeme v rámci tohto projektu od apríla 2009.

V blízkej budúcnosti nás tiež čaká zorganizovanie 8 vzdelávacích seminárov pre rodičov a členov ZPMP. Ich cieľom bude informovať účastníkov seminárov o histórii a význame Dohovoru, o jednotlivých článkoch so zameraním sa na článok 12 a tému podporované rozhodovanie, o sociálnej rehabilitácii ľudí s mentálnym postihnutím a metóde sebaobhajovania, pomocou ktorej sa realizuje. Na seminároch tiež bude priestor pre diskusiu a výmenu osobných skúseností. Tento projekt je spolufinancovaný z Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a zo Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, ktorého sprostredkovateľom je Nadácia otvorenej spoločnosti.

Bc. Miroslava Vávrová

Divadelné predstavenie O princeznej Slniečnici

V sobotu 20. júna som prvýkrát mala možnosť vidieť predstavenie divadla Pozrite sa! Konalo sa v Bábkovom divadle v Bratislave. Tešila som sa o to viac, že hercov poznám osobne. Divadlo pracuje pod vedením Ladislava Neshybu a Lucie Radovičovej už niekoľko rokov. Ak neviete, o aké divadlo ide, jeho členmi sú herci – ľudia s mentálnym postihnutím. Metódami dramaterapie, hudobných a tanečných aktivít sa rozvíja ich osobnosť. A vďaka ich vystúpeniam má verejnosť možnosť pozrieť sa na túto cieľovú skupinu aj z iného uhla. Z pohľadu, čo dokážu a nie, čo nedokážu. Môže vidieť, že sú plnohodnotnými členmi spoločnosti a pri dostatočnej pomoci a podpore môžu rozvíjať svoj osobnostný potenciál a prezentovať sa. Dochádza tak k odbúraniu predsudkov a vedie to k ich lepšiemu začleneniu do spoločnosti. Náročná príprava hercov priniesla svoje ovocie. Rozprávku, v ktorej bola princezná Slniečnica smutná, až kým si nenašla svojho tanečníka, bola veľmi emotívna. Tanec, spev a herecké výkony boli napriek tréme výborné. Netrúfam si povedať, kto mal po predstavení väčšiu radosť – či hrdí účinkujúci, alebo dojatí diváci.

Mgr. Miroslava Petrovičová

Divadelné umenie mi je blízke a veľmi sympatické. Rada sa nechám pohodlne zaborená do sedadla unášať príbehmi cudzích ľudí, sledujúc výkony hercov na javisku. Divadelné predstavenie, ktoré som ako diváčka mala možnosť zhliaďnúť 20. júna 2009, bolo však iné. Odlíšne. A vôbec to neznamená, že horšie. Priam by som si dovoľila tvrdiť, že naopak. Miestami sme sa smiali, miestami spievali alebo napäto počúvali rozprávača, miestami poklopkávali nohami do rytmu piesní. Také to bolo divadlo! Plné energie, hudby, smiechu. Na hercov, ktorí hrali svoje roly celkom naplno, bol radostný pohľad. Nie, možno nie je výnimočné vžiť sa do svojej postavy a stvárniť ju, akoby vám bola vlastná. Dokáže to mnoho hercov.

No koľko z nich má mentálne postihnutie? Asi dosť málo. Sledovala som tých ľudí na javisku, ktorých poznám aj v celkom bežných situáciách, bez javiska, bez divadelnej opony. A bola som taká pyšná. Isto nie tak, ako ich rodičia sediaci v prvých radoch.

No bola som pyšná, že sú súčasťou aj môjho života, mojich všedných dní.

Právo na hrdosť a pýchu (v tom dobrom slova zmysle) mali aj Ladislav Neshyba a Lucia Radovičová, ktorí divadelný súbor Pozrite sa! trpezlivo viedli k tomuto bravúrnemu výkonu v priestoroch Cirkevného konzervatória v Petržalke. S finančnou podporou Ministerstva kultúry SR sa vďaka Združeniu na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR divadelný súbor mohol stretávať aj tento rok.

Keď predstavenie skončilo, bolo mi ľúto. No bola som pokojná a šťastná, pretože som vedela, že o reprízu tohto veselého predstavenia ich môžem kedykoľvek poprosiť. A vedela som aj to, že mi radi vyhovejú. Pretože robiť radosť druhým je pre nich prirodzené rovnako, ako pre nás dýchať kyslík.

Bc. Miroslava Vávrová

S FINANČNOU PODPOROU MINISTERSTVA KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZPMP v SR

Internet je náš kamarát

Napriek tomu (alebo práve preto), že všade navôkol zúri finančná kríza, naše vzdelávacie projekty (Re)start! a Internet je môj kamarát, dostali podporu od 4 donorov. Bratislavský samosprávny kraj, Nadácia Slovenskej sporiteľne a Nadácia Tatra banky finančne prispeli k realizácii počítačového kurzu pre začiatočníkov (Re)start!, ktorý prebiehal od marca až do júna 2009. Kurzu sa zúčastnilo 15 ľudí, ktorí si počas troch mesiacov osvojili základnú počítačovú terminológiu a objavili všetky tajomstvá programu Microsoft Word. Ani v lete sme nazaháľali a vďaka podpore Nadačného fondu Slovak Telekom a Nadácie Tatra Banky sme vybavili počítačovú miestnosť novým nábytkom, počítače novým príslušenstvom a hlavne – internetom. Pretože práve základom práce s internetom sa budeme so všetkými vzdelania chtivými sebaobhajcami už od septembra venovať. Zastávame názor, že v dnešnej modernej dobe, bohatej na rôzne technické vymoženosti, je aktívne používanie internetu nevyhnutnou zručnosťou. Vylúčenie z používania internetu ako aj sociálnych vzťahov prostredníctvom internetu ohrozuje rovnosť príležitostí. Nehovoriac o tom, že čím viac človek v čase krízy vie a pozná, tým väčšiu má šancu uplatniť sa v pracovnej sfére. Ľudí s mentálnym postihnutím nevynímajúc.

Zdieľate náš názor? Tak nás určite neobídte pri návšteve bratislavskej Petržalky.

Internetová miestnosť bude otvorená od 19. 8. 2009 každý pracovný deň medzi 10.00 – 15.00. Ideálne bude, ak svoj príchod a záujem o internet nahlásite vopred na telefónnom čísle **02/6381 4987**. Čo sa základov práce s internetom týka, všetky dôležité informácie zverejníme na www.zpmpvsr.sk v priebehu septembra. Do skorého videnia!

Bc. Miroslava Vávrová

Naše aktivity

Nadačný fond | Slovak Telekom

NADÁCIA
TATRA BANKY

NADÁCIA
SLOVENSKEJ SPORITELNE

BRATISLAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Deň krivých zrkadiel 2009 v Bratislave

Deň krivých zrkadiel

Stať sa súčasťou tradície je vždy veľmi príjemné. Zrazu sa človek ocitá vo víre udalostí a spomienok, ktoré tu boli dávno predtým, ako on vôbec tušil, že existujú. Keď som sa tohto roku stala členkou realizačného tímu, ktorý mal za úlohu zorganizovať a zabezpečiť nový, ešte lepší Deň krivých zrkadiel 2009, videla som už výsledky minulých rokov. Niektoré sa dokonca dali chytiť do ruky (fotky, zrkadielka), niektoré prežili len v príhodách. Stále tu však boli a ja som cítila obrovskú zodpovednosť. Predsa len, k tradíciám máme všetci akýsi rešpekt.

Že sme sa ako realizačný tím už od marca vôbec nenudili, si iste viete všetci predstaviť. Raz bolo treba zabezpečiť to, raz ono. Nápad sa nám sypal ako z rukáva, s ich doťahovaním to už nebolo také jednoduché. Ale podarilo sa všetko. SMS zbierka, dobrovoľníci z nadácie Pontis, vystúpenie kapely Desmod, ale aj žiakov Špeciálnej materskej školy z Mišíkovej ulice, folklórneho súboru Javorček, bratislavských sebaobhajcov i zamestnancov chránenej dielne Dom Svitania v Jakubove. Okrem toho zdobila altánok na Hviezdoslavovom námestí krásna výzdoba, s ktorou nám pomáhali nielen naši šikovní dobrovoľníci, ale aj posily z STV, ktoré k nám 12. júna zavítali vďaka projektu Nadácie Pontis Naša Bratislava.

Už od 14.00 sme pozývali našich okoloidúcich spoluobčanov, aby sa neskôr určite zastavili na tú paradu. Kto nás nesklamal, a prišiel i bez pozvania, bol náš verný priateľ dážď. Kvapky za golierom veru odplašili nejedného diváka. Naš fotograf však fotoobjektívom zachytil aj usmiate tváre pod dáždnikom či prišpláštom. Určite pochopíte, ak sa priznám, že tých pár fotiek skutočne hreje pri srdci. Deň krivých zrkadiel bol pre mňa osobne adrenalin, no nadávkovaný v tom správnom pomere. Žiadne komplikácie, ktoré by naša tvorivosť nezvládla, nenastali. Každý návštevník mal možnosť nakúpiť si krásne výrobky chránených dielní a domovov sociálnych služieb, pokochať sa veľkými fotografiami, ktoré sme vytlačili a inštalovali ako obrazy na maliarskych stojanoch, započúvať sa do múdrych slov a viet všetkých účinkujúcich, pookriať na duši. A o tom, že to bola skutočne deň ľudí s mentálnym postihnutím, svedčí aj fakt, že pán zmrzlinař v ten deň diskriminoval práve nás. Ľudia s postihnutím, ktorí nás prišli podporiť, mali totiž zmrzlinu úplne zadarmo! Aj vďaka dobrým ľuďom dopadlo všetko podľa plánu. Vy všetci, ktorí ste pomohli, určite ešte nájdete svoje meno v tomto čísle. Na strane 40 by sme vám radi poďakovali. Stali ste sa súčasťou tradície. Krásny pocit, však?

Bc. Miroslava Vávrová

Deň krivých zrkadiel v Spišskej Novej Vsi

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím zo Spišskej Novej Vsi usporiadalo 12. júna tohto roku už piatykrát celoslovenskú verejnú zbierku s názvom Deň krivých zrkadiel.

Naše združenie sa snaží, aby bol každý rok niečím výnimočný. Preto sme si povedali, že spravíme celodenné podujatie pre všetkých ľudí, ktorí budú v ten deň prechádzať mestom Spišská Nová Ves. Záštitu nad týmto dňom si zobrala poslankyňa NR SR pani Mgr. Lea Grečková.

Tento ročník sa niesol v duchu osvety pre mladých ľudí. Pri vykonávaní samotnej zbierky nám radi pomohli mladí ľudia zo Spišskej Novej Vsi. Vďaka ich obetavosti a nezištnej pomoci sa nám v čase od 9:30 do 16:00 podarilo vyzbierať viac ako 1.102,11 € od dobrovoľných prispievateľov z nášho mesta.

V rámci tohto podujatia bol v mestskom parku pripravený celodenný kultúrny program, určený hlavne mladej generácii nášho mesta. V čase od 9:30 do 18:00 sa na pódiu pred Spišským divadlom vystriedali zástupcovia troch DSS z Košického a Prešovského kraja. V ich programe vystupovali klienti týchto DSS so svojím tanečným a speváckym vystúpením. Po obede nás radi podporili deti zo ZUŠ Spišská Nová Ves a ZUŠ Smižany. Ako hlavný bod programu vystúpili klienti DSS Naš Dom, teda naše deti. Pred divákmi predstavili svoje pohybové, rečnícke a spevácke schopnosti v podobe scénického tanca, recitovania básní a spievania pesničiek. Na samotný záver Dňa krivých zrkadiel sa podujala osloviť mladých ľudí začínajúca kapela so Spišskej Novej Vsi – Bardi.

Celkovo môžeme zhodnotiť tento ročník ako úspešný. Veď aj napriek premenlivému počasiu, kedy nás osviežovali kvapky dažďa a studený vietor prefúkal každú chvíľu nášho odevu, sme zanechali pozitívne dojmy a vyčarili úsmev na mnohých tvárach v našom meste.

Zámerom a cieľom tohto kultúrneho podujatia bola prezentácia činnosti ZPMP a jednotlivých DSS s cieľom ukázať ich schopnosti za účelom podpory a integrácie ľudí s mentálnym postihnutím. Zo získaného finančného výťažku DSS Naš dom dofinancuje rekondično-rehabilitačný pobyt pre klientov a členov nášho združenia. Veríme, že sme nedali latku príliš vysoko, a že budúci ročník bude ešte o čosi úspešnejší.

Lubica Cehlárová

Deň krivých zrkadiel

Deň krivých zrkadiel 2009 v Malackách

Svitanie – Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Malackách sa zapojilo do akcie po tretíkrát. Podujatia prvých dvoch ročníkov prebiehali na Mierovom námestí a pred Mestským centrom kultúry v Malackách. Tento rok sme občianov Malaciek pozvali na celý deň k nám do nášho zariadenia Vstúpte na ulici 1. mája. Na tohoročný Deň krivých zrkadiel sme vyrobili nové pútavé plagáty s fotografiami ľudí s mentálnym postihnutím a vynovili sme aj zrkadielka. Pozvali sme predstaviteľov Mestského úradu a iných úradov a inštitúcií, žiakov a študentov malackých škôl a gymnázií a prostredníctvom malackých médií aj všetkých občanov Malaciek. Plagáty, ktoré sme umiestnili do výkladov obchodov v centre mesta a na úrady a inštitúcie, poukazovali na poslanie akcie v boji proti bariéram voči ľuďom s mentálnym postihnutím a vyzývali na budovanie tolerancie a porozumenia.

Tieto tiež pozývali ľudí na Deň otvorených dverí do Svitania a Vstúpte. 12. 6. 2009 bolo u nás veľmi rušno a dvere sa skutočne nezatvorili. Klienti zariadenia sa na tento deň pripravili a boli skutočne vo forme. Od rána začali prichádzať žiaci a študenti, navštívili nás kolegovia a klienti z Domu Svitania, n.o. z Jakubova. Tešili sme sa aj návšteve Ing. Jozefa Bullu, zástupcu primátora Malaciek, ktorý sa veľmi živo zaujímal o život v zariadení. Hostí sprevádzali samotní klienti, ktorí im ukázali celé zariadenie a porozprávali, čo kde robia. V zrekonštruovanej záhrade, kde sa môže pochváliť krásnym novým trávnikom a druhovo veľmi bohatou a zaujímavou výsadbou kríkov a stromov, záhonom liečivých bylín a najnovšie i altánkom, sme pre deti a študentov urobili malú súťaž v poznávaní stromov a rastlín, ktoré rastú v záhrade. Hostia tiež mohli obdivovať práce mladých ľudí s mentálnym postihnutím v tvorivom ateliéri, mnohí nás podporili i kúpou týchto predmetov. Od nás dostali zrkadielka ako symbol Dňa krivých zrkadiel.

Ing. Iveta Hlavenková, CSc., predseda ZPMP Svitania Malacky

DKZ v Komárne

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Komárne poskytuje už jedenásť rokov sociálne služby pre mentálne postihnutú mládež bez vekového obmedzenia v dennom stacionári, ktorý navštevujú klienti z nášho regiónu.

Začínali sme úplne od nuly, bez skúseností. Prežili sme veľa krásnych chvíľ, aj keď nám nebolo vždy do spevu. Dnes sme už skúsení mladí „klubáci“, lebo naše zariadenie je náš klub. Šesť dievčat a šesť chlapcov tvorí našu malú komunitu. Každodenná činnosť pozostáva zo vzdelávacej a pracovnej činnosti. Nacvičili sme niekoľko malých divadelných scénok, ktoré s radosťou predstavíme našim rodičom a členom združenia.

Práca v chránenej dielni nám otvorila cestu smerom ku zdravej populácii. Dnes nás už poznajú ako zručných keramikárov a tkanie kobercov a rôznych produktov z tkaného materiálu je činnosť, v mene ktorej sme získali všeobecné uznanie.

Sme dospelí mladí ľudia so všetkým, čo k tomuto veku prináleží. Máme svoje prania a radosť, ktoré vieme predostrieť v skupine sebaobhajcov. Vedúci skupiny sa potom v spolupráci s pedagógmi, vychovávateľmi a rodičmi snažia niektoré naše prania naplniť.

Náš život v klube sa nám podarilo už neraz prezentovať v regionálnom TV vysielaní. Tak sa stalo, že sme zaujali predstaviteľov Evanjelického cirkevného zboru, a.v. v Komárne. Nový pán farár Mgr. Miroslav Hargaš, Th. Lic., sa stal naším veľkým priateľom.

Pochopil myšlienku Dňa krivých zrkadiel ako dôležitý most na preklenutie predsudkov zo strany zdravej populácie voči nám zdravotne znevýhodneným ľuďom. Už tretí rok 12. júna pozýva širokú verejnosť na slávnostný koncert Detských speváckych zborov. Je to mimoriadne dôstojná oslava, kde deti, mládež, pedagógovia, rodičia a sympatizanti aspoň na krátky čas v sprievode krásnej hudby prejavia svoju radosť so stretnutia s nami.

Každý rok sú na koncert pozvaní aj renomovaní umelci, ktorí túto slávnosť obohatia. Hudba a slávnostná atmosféra pomáha zmazať všetky rozdiely a my sa cítime v spoločnosti jednej veľkej a láskavej rodiny šťastní a spokojní.

Spoločná pieseň „Spája nás nádej a láska“ nám pomáha vzdorovať nepriazni osudu. Vieme, že patríme do rodiny dobrých a láskavých ľudí a tešíme sa na spoločné stretnutie v roku 2010.

So srdečným pozdravom
klienti denného stacionára pri ZPMP v Komárne

Deň krivých zrkadiel

Stropkovský Deň krivých zrkadiel

V piatok zorganizovalo Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Stropkove v spolupráci s Domom detí Božieho milosrdenstva, n.o., Cirkevnej základnej školy sv. Petra a Pavla a Rómskym komunitným centrom Deň krivých zrkadiel.

V tento deň sa uskutočnila charitatívna zbierka, ktorej výťažok bol určený práve pre ľudí s telesným a mentálnym postihnutím. Po omši v rímsko-katolíckom kostole bolo na programe kreslenie na chodník v mestskom parku a množstvo súťaží, kde si mohli deti zmerať svoje sily. Za snahu obstáť čo najlepšie boli všetci súťažiaci odmenení sladkosťami.

Dobrovoľníci oslovovali okoloidúcich a vysvetľovali im zmysel Dňa krivých zrkadiel a účel charitatívnej zbierky. Každý, kto prispel, bol odmenený pohľadnicou so symbolickým zrkadlom. Zlatým klincom dopoludnia bol príchod Roba Miklu. Po autogramiáde a fotení sa všetkým zúčastneným krátko prihovoril, vzal do ruky gitaru a spolu s deťmi si zaspieval niekoľko piesní. V rámci Dňa krivých zrkadiel obsluhovali v poludňajších hodinách dvaja klienti Domu detí Božieho milosrdenstva hostí v reštaurácii Delta. Za svoju prácu dostali svoju prvú skutočnú výplatu. V rámci Dňa krivých zrkadiel 15. júna nás prišla podporiť známa nitrianska kapela Horkýže Slíže a spolu s ňou aj Gaře a Metal Cranium.

Marianna Puháková

DKZ Košice

Milí priatelia, s poľutovaním vám oznamujeme, že v Košiciach sa Deň krivých zrkadiel neuskutočnil pre veľmi nepriaznivé počasie. Okolo obeda nám začalo pršať a neprestalo ani do 15:30, kedy mala začať naša akcia na Hlavnej ulici pri Dolnej bráne. Nálada, nadšenie, účinkujúci, všetko na bode mrazu, nespočetné telefonáty, vzájomné ubezpečovanie, že sa počasie umúdrí. Opak bol však pravdou a bolo po super akcii. Decká boli veľmi sklamané, veľmi sa tešili, že sa predvedú, ukážu, čo si nacvičili. Žiaľ tentoraz nám to nevyšlo.

Ale predsa sa podarilo predviesť pripravený program. V spolupráci s DSS na Parku mládeže a Kmeťova sa na juniálese decká predviedli prítomným rodičom, známym ale aj pozvaným hasičom v plnej paráde. Potešili všetkých prítomných, na oplátku hasiči potešili ich prezentáciou svojej záchranárskej techniky. Všetci sa potom spoločne zabávali na diskotéke. Tak aspoň slabá náplast za DKZ.

S pozdravom Ing. Bozogánová, ZPMP Košice

Závery výročnej konferencie sociofóra 17. júna 2009 v Banskej Bystrici

Účastníci výročnej konferencie na tému Aktuálne otázky sociálnych služieb hodnotili viac ako 5-mesačnú implementáciu zákona o sociálnych službách. Zhodli sa v tom, že už v tomto krátkom období implementácia zákona priniesla negatívne dopady v podobe zvyšovania počtu neobsadených miest u neverejných poskytovateľov a súčasne k zvyšovaniu počtu žiadateľov v poradovníkoch verejných poskytovateľov. Obce a samosprávne kraje neprišli k úprave svojich rozpočtov v prospech vyššieho uspokojovania potrieb obyvateľov. Štátne orgány nepripravujú zmenu pravidiel fiškálnej decentralizácie. Hrozí riziko, že v stratégii a programoch samosprávnych orgánov sa významnejšie zmeny začnú prejavovať až v rokoch 2012 – 2013, čo pre neverejných poskytovateľov už môže byť neskoro. Ustanovenie práva občana na slobodný výber poskytovateľa v zákone o sociálnych službách je zásadnou otázkou, ktorá môže zvrátiť tento nepriaznivý trend. Z tohto dôvodu **účastníci konferencie v plnej miere podporujú podanie skupiny poslancov na Ústavný súd** a očakávajú jeho rozhodnutie v krátkom čase.

Účastníci konferencie prijali nasledovné stanovisko k aktuálnym otázkam:

1. Národné priority sociálnych služieb

Prierezové princípy národných priorít sociálnych služieb a zákona o sociálnych službách sú zhodné a zodpovedajú moderným trendom v Európskej únii a vo svete.

Za riziká zákona vo vzťahu k národným prioritám považujeme:

- neprimerané kompetencie obcí a samosprávnych krajov pri zabezpečovaní dostupnosti sociálnych služieb v porovnaní s právom občana slobodne si vybrať poskytovateľa služby
- nedoriešené financovanie, resp. poddimenzované financovanie dvoch subjektov: neverejných poskytovateľov a malých obcí.

Existuje relatívne vysoká disproporcija medzi východiskami, o ktoré sa uvedený dokument opiera a samotnými národnými prioritami. Riziková je najmä nejednoznačnosť samotných národných priorít, ktoré sa na jednej strane hlásia k razantným zmenám potrebným pre rozvoj sociálnych služieb a na druhej strane ponechávajú otvorené dverka pre tradičné postupy. Uvedené riziko by určite zmiernilo definovanie samostatnej priority „deinštitucionalizácia sociálnych služieb“. Proces deinštitucionalizácie je veľmi náročný a vyžaduje osobitnú pozornosť a zdroje.

Samosprávne orgány VÚC a obcí sú povinné rozpracovať Národné priority sociálnych služieb do koncepcií a komunitných plá-

nov, prihliadajúc na špecifické regionálne a lokálne potreby. Vyzývame neverejných poskytovateľov, aby sa aktívne zúčastnili prípravy týchto dokumentov a verejnej diskusii o nich.

2. Návrhy na zmeny v zákone (podrobnejšie v prílohe 1)

Požadujeme:

1. Zabezpečiť právo žiadateľa na výber poskytovateľa a právo poskytovateľa na primerané financovanie služieb, poskytovaných vo verejnom záujme.
2. Nájsť vhodnejší model pre financovanie odkázanosti na pomoc inej osoby v prípade terénnej opatrovateľskej služby, pretože platné ustanovenia zákona nepodporujú napĺňanie tejto priority.
3. Doriešiť šandardizáciu tých činností, ktoré predstavujú povinnú náplň konkrétnej sociálnej služby. To je podmienkou toho, aby sa dalo jednoznačnejšie určiť, kedy sa poskytnutie určitej starostlivosti stáva nadštandardom a platba za tieto činnosti nie je súčasťou štandardnej úhrady.

3. Odporúčania z monitoringu samosprávnych krajov

Pre neverejných poskytovateľov:

- reprofiliť svoje služby viac pre potreby miest a obcí ako pre potreby VÚC
- dožadovať sa účasti na príprave koncepcií a komunitných plánov sociálnych služieb a na verejnej diskusii k nim
- zabezpečiť preposúdenie „starých“ klientov ešte v roku 2009, aby od roku 2010 pre všetkých platil rovnaký model financovania
- zapojiť sa do informačnej kampane pre obyvateľov a obce, ktorú pripraví nadácia SOCIA v spolupráci so SocioFórom, aby obyvatelia poznali svoje práva vo vzťahu k samosprávnym orgánom i k poskytovateľom.

Pre štátnu správu:

Vo financovaní zariadení decentralizovaných zo štátu na obce uplatniť od 1. 1. 2010 rovnaký princíp kontinuity financovania ako u VÚC a ostatných obcí, t.j. financovať dotáciou len „starých“ klientov. Ušetrenú časť prostriedkov sústrediť do fondu na podporu malých obcí, pokiaľ nedôjde k systémovému posilneniu podielu obcí z daní. Pre zníženie administratívneho zaťaženia navrhujeme dotáciu znižovať paušálne o 10 % ročne, čo predstavuje v roku 2010 cca 2 383 333 €, v roku 2011 ďalších 2 219 600 €. Z tohto fondu by boli hradené služby poskytnuté

verejnými alebo neverejnými poskytovateľmi pre obyvateľov malých obcí. Pri priemernej výške 330 € mesačne to predstavuje v prvom roku podporu pre 600 osôb, v ďalších rokoch sa ich počet bude zvyšovať.

Zdroj: www.socioforum.sk

Sociofórum

Príloha 1 Konkrétizácia návrhov na zmenu zákona

1. Zabezpečiť právo občana na výber poskytovateľa

Alternatíva optimálna: návrat k pôvodnému vládnemu návrhu
Alternatíva minimálna: jednoznačnejšie upraviť písm. d) v § 8 ods. 2 a analogicky v ods. 3

„d) zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorého si vybrala fyzická osoba tak, že ho požiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) a b).“

Nadväzne na to je potrebné zmeniť všetky relevantné paragrafy.

Zdôvodnenie: Súčasná úprava nie je jednoznačná z dvoch hľadísk. Navrhovaná minimálna alternatíva hovorí, že prednosť má obec a zariadenia zriadené alebo založené obcou, zrovno-právňuje však iných verejných poskytovateľov s neverejnými. Navrhovaná úprava súčasne jednoznačne hovorí, že poskytovateľ si vyberá občan a obec/VÚC musí s týmto poskytovateľom uzavrieť zmluvu. VZN samosprávnych krajov upravujú opačné poradie: najprv si z neverejných poskytovateľov vyberie VÚC a potom si z nich môže vybrať občan. Žiadame riešenie, v ktorom si vyberie žiadateľ a na základe toho je s ním VÚC povinné uzavrieť zmluvu o poskytnutí príspevkov – analogicky ako v zdravotníctve.

2. Vhodnejší model pre financovanie terénnej opatrovateľskej služby

Jedným z možných riešení je doplniť v prílohe č. 5, že ide o „minimálnu výšku príspevku pri poskytovaní terénnej sociálnej služby/mesiac“.

Zdôvodnenie: výška príspevku pokrýva náklady na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy v tých prípadoch, keď pomoc pri sebaobsluhy predstavuje v jednotlivých stupňoch II. – VI. minimálny denný rozsah úkonov sebaobsluhy podľa prílohy č. 3 (§ 41 ods. 2), ale len počas pracovných dní. Nepokrýva náklady, ak sa pomoc poskytuje vo všetkých dňoch mesiaca (nielen v pracovné dni). Nepokrýva náklady ani vtedy, keď potreba úkonov sebaobsluhy je v danom stupni vyššia ako minimálna. Je preto potrebné umožniť obci zvýšenie PpO v týchto prípadoch na základe posúdenia štruktúry úkonov opatrovateľskej služby (sebaobsluha versus pomoc v domácnosti a pomoc pri sociálnych aktivitách)

3. Šandardizácia služieb

Je potrebné doriešiť šandardizáciu tých činností, ktoré predstavujú povinnú náplň konkrétnej sociálnej služby. To je podmienkou, aby sa dalo jednoznačnejšie určiť, kedy sa poskytnutie určitej starostlivosti stáva nadštandardom a platba za tieto činnosti nie je súčasťou štandardnej úhrady. Napr. štandardom je poskytovanie zdravotných výkonov podľa vyhlášky MZ SR č. 109/2009, nadštandardom potom môže byť poskytovanie ošetrovateľskej rehabilitácie, fyzioterapia, masáže atď. Čo je však štandardom pri sociálnej rehabilitácii, pracovnej terapii, záujmovej činnosti?

Gratulujeme!

Dňa 29. mája 2009 sa o 17.30 v hoteli Crowne Plaza v Bratislave uskutočnilo slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Zaostrené na kvalitu, ktorú vyhlásila SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien.

V kategórii Sociálne služby pre deti a dospelých so zdravotným postihnutím získal ocenenie aj Dom svitania, n. o., z Jakubova. Kolektívu z Jakubova úprimne blahozeláme a prajeme veľa ďalších podobných úspechov.

Kolektív RC ZPMP v SR

40. výročie

Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých, Javorinská 7/a, Bratislava
Ústavu sociálnej starostlivosti pre mládež a dospelých, Javorinská 7/a, Bratislava
Ústavu sociálnej starostlivosti pre mládež, Lubinská 5, Bratislava
Ústavu sociálnej starostlivosti pre deti a mládež, Lubinská 5, Bratislava

„Neuveriteľných štyridsať rokov prešlo už odvtedy, čo vznikol tento ústav. Oslobodil ma od mučivého problému: Ako zariadiť, aby moje dieťa malo normálny kontakt s ľuďmi a nemuselo kvôli tomu opustiť vlastných rodičov. Bolo to pre mňa vyslobodenie. Ďakujem všetkým, ktorí na tejto neuveriteľnej skutočnosti mali a majú svoj podiel.“

Milan Rúfus, december 2008

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na Javorinskej 7/a v Bratislave má za sebou bohatú históriu a patrí medzi špičkové zariadenia svojho druhu v Slovenskej republike. Už samotný zrod jeho predchodcu – Ústavu sociálnej starostlivosti pre deti a mládež s denným pobytom na Lubinskej ul. č. 5 v roku 1969 mu vtlačil pečať ľudskosti a progresívnosti. Vznik tohto prvého zariadenia pre deti a mládež s mentálnym postihnutím s denným pobytom na území hlavného mesta SR Bratislavy bol výsledkom obrovského úsilia rodičov týchto detí v rokoch 1967 – 1968. Hlboko ľudskú atmosféru zvyrazňovala aj činnosť personálu, ktorý z veľkej časti tvorili rehoľné sestry Inštitútu Preblahoslavenej Panny Márie (IBMV). Verejnosť ich pozná aj pod názvom Anglické panny. Túto rehoľnú spoločnosť založila v roku 1609 Angličanka Mary Wardová. Na Slovensko rehoľné sestry prišli v roku 1882. V päťdesiatych rokoch minulého storočia ich vládnucci režim vyhnal na ťažkú prácu do lesov v českom pohraničí. V čase spoločenského odmäku v roku 1968, ktorého hlavným predstaviteľom bol Alexander Dubček, im bolo umožnené vrátiť sa späť na Slovensko. Sedem z nich začalo pracovať v novovzniknutom ústave na Lubinskej ul. Preto ich mnohí nazývali aj „Dubčekove sestričky“. Prvým riaditeľom ústavu s denným pobytom, ktorý mal kapacitu 36 miest pre deti s mentálnym postihnutím od 6 do 26 rokov, bol PhDr. Pavol Valachovič (1969 – 1972). Po ňom prevzala funkciu PhDr. Ing. Elena Dovinová (1972 – 1985).

Prvé výchovné skupiny

Pôvodná budova Ústavu sociálnej starostlivosti pre deti a mládež, Lubinská ul. č. 5, Bratislava

Zriaďovateľmi ústavu bol Obvodný úrad Bratislava I, neskôr Okresný úrad Bratislava a Krajský úrad Bratislava. Nová etapa v histórii ústavu začala v roku 1985, keď bola daná do prevádzky budova reprofilizovanej materskej školy na Javorinskej ulici. Opäť to boli rodičia detí, ktorí sa výrazne pričínili o vznik ústavu sociálnej starostlivosti s denným pobytom aj pre dospelých – prvého zariadenia tohto druhu na Slovensku. Mnohým totiž hrozilo, že po dosiahnutí 26. roku života budú musieť odísť z Ústavu sociálnej starostlivosti pre mládež s denným pobytom na Lubinskej 5 do celoročných ústavov, ktoré sa navyše nachádzali mimo Bratislavu. V roku 1985 sa stal riaditeľom ústavu na Lubinskej ul. a Javorinskej ul. s kapacitou 85 klientov na dennom pobyte, PhDr. Ján Škott, ktorý vo

Budova ÚSS (DSS) Javorinská 7/a, Bratislava

svojej funkcii pôsobí dodnes. Vysoká náročnosť práce a elán nového kolektívu zamestnancov spojené so špičkovou odbornosťou priniesli svoje ovocie. Zlepšili sa materiálno-technické podmienky pre prácu vychovávateľov i ostatných pracovníkov Ústavu sociálnej starostlivosti (ÚSS), ako aj organizácia výchovnej činnosti v súlade s najmodernejšími trendmi. V roku 1988 bola realizovaná kompletná rekonštrukcia budovy na Lubinskej ul. č. 5 a v roku 1992 sa podarilo postaviť a skolaudovať hospodársku budovu na Javorinskej ul. č. 7/a. Rehoľné sestry postupne odchádzali do dôchodku a na ich miesta nastupovali mladí absolventi špeciálnej a liečebnej pedagogiky. O ich prínose k skvalitneniu činnosti svedčí aj vysoké zapojenie klientov do pracovnej činnosti pre bratislavské podniky v rámci vedľajšej hospodárskej činnosti.

Pracovná činnosť klientov patrila a patrí medzi hlavné priority v tomto zariadení. Zapojení boli do nej všetci, aj tí s najťažším postihnutím. V rokoch 1982 – 1993 pracovali v bratislavských podnikoch Cosmos, n.p., Záres, š.p.(Florea, a.s.) a Figaro, š.p. pod vedením majstrov pre pracovnú činnosť 36 klientov. Denne pracovali 4 hodiny a vykonávali jednoduché manuálne práce – skladali škatule a ukladali do nich zubné kefky, ošetrovali kvetiny v skleníkovom hospodárstve a triedili sušené hrozienka do čokolád. Do zamestnania boli dopravovaní ústavným autobusom. Pre ostatných bola v rokoch 1979 – 2007 zabezpečená primeraná práca v ÚSS (resp. DSS) pre KABLO, š.p., ZMDŽ, n.p., CHZJD, š.p. (Istrochem, a.s.) Tesla, k.p., NSP Ružinov, ITP (KLIMON),

Kartonážne práce na ukladanie spiniiek do zošívacích strojčekov

s.r.o., SHMÚ, Chocoland, s.r.o., ESAB Slovakia, s.r.o. a My and Mi, s.r.o. Vystrihovali kruhy z vlnitej lepenky na expedíciu káblov, čistili cievky na navíjanie nití, resp. ukladali etikety na ich označovanie, zhotovovali vzorkovnice z polypropylénových vlákien a striže, skladali gázu, triedili spony do zošívacích strojčekov a ukladali ich do škatúl, znášali materiály na väzbu tlače, ukladali cukrovinky do škatúl, balili elektródy na zváranie do fólií a vykonávali ďalšie baliace a kartonážne práce.

Významným medzníkom bol 5. december 1992, kedy sa podarilo experimentálne zriadiť v budove na Lubinskej ul. č. 5 chránené bývanie pre 8 klientov. Dom sv. Mikuláša, ako chránené bývanie bolo nazvané, pomohol vyriešiť najakútnejšie prípady, keď klienti stratili jedného alebo oboch rodičov. Zriadiť bývanie v budove, kde boli predtým poskytované sociálne služby na dennom pobyte,

Sociálne služby

umožnil prenájom časti budovy Detských jasli na Javorinskej ul. 9 v bezprostrednom susedstve budovy ÚSS na Javorinskej 7/a. Nejednoznačnosť a nedokonalosť legislatívy však spôsobila, že po vyše 5-ročných peripetiách s jeho prevádzkovaním sa vedenie ústavu rozhodlo v roku 1998 chránené bývanie zrušiť a namiesto toho zriadiť detašované pracovisko pre týždenný a celoročný pobyt rodinného typu.

V súvislosti s prijatím Zákona o sociálnych službách v roku 1998 dostalo zariadenie nový názov – Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, Javorinská 7/a, Bratislava. Od roku 2004 je v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja (BSK). V súčasnosti

DSS, klientov a ich rodičov. Opäť sa ukázalo, že ak všetci ťahajú za jeden povraz, akékoľvek prekážky sme schopní zvládnuť.

Športové aktivity sú neoddeliteľnou súčasťou činnosti v Domove sociálnych služieb pre deti a dospelých (DSS). Pracovníci DSS (predtým ÚSS) vytvorili ideálne podmienky pre vznik organizácií, ktoré významnou mierou prispievajú k skvalitneniu starostlivosti o ľudí s mentálnym postihnutím v rámci celého Slovenska i v súčasnosti. Boli iniciátormi založenia Telovýchovnej jednoty Humanitas (1989 – 1999), Česko-Slovenského hnutia špeciálnych olympiád (1990), Slovenského zväzu športovcov

Vystúpenie FS Javorček na jubilejnom 40. ročníku Folklórneho festivalu Východná

Športovci ŠK Humanitas pri DSS Javorinská 7/a, Bratislava na I. Česko-Slovenských letných špeciálnych olympijských hrách (1991)

Reprezentant ŠK Humanitas pri DSS Javorinská 7/a, Bratislava, Miroslav Vagunda na Svetových zimných špeciálnych olympijských hrách, USA - Idaho (2009)

má kapacitu 65 klientov, z toho 8 na celoročnom a 57 na dennom pobyte. Veľmi vážnou skúškou nielen pre vedenie Domova sociálnych služieb, ale aj pre personál, samotných klientov a v neposlednom rade aj ich rodičov, bolo ukončenie nájmu v Detských jasliach na Javorinskej ul. č. 9 v roku 2006. Tieto priestory bolo nevyhnutné z dôvodu ich rekonštrukcie uvoľniť a nájsť miesto pre 36 klientov v pôvodných priestoroch Domova sociálnych služieb na Javorinskej ul. č. 7/a. Okrem toho niekoľko týždňov pred vykurovacou sezónou budovu DSS na Javorinskej 7/a odpojili od kotolne, ktorá sa nachádzala v Detských jasliach. Obidve tieto ťažké úlohy boli úspešne zvládnuté, i keď vybudovanie vlastnej kotolne za dva týždne je takmer zázrakom. Tento sa mohol udiť vďaka pochopeniu zriaďovateľa – BSK, ale aj zamestnancov

s mentálnym postihnutím (1991) a Slovenského hnutia špeciálnych olympiád (1993). Klienti – športovci s mentálnym postihnutím DSS majú možnosť pravidelného športového vyžitia a sú stálymi účastníkmi špeciálnych hier a olympiád, tak na Slovensku ako i v zahraničí. Je medzi nimi mnoho víťazov, ktorí získali medailové umiestnenia, napr. v Poľsku, Škótsku, Rakúsku, Českej republike, Belgicku, Holandsku, Španielsku, Taliansku, Monaku, USA, Kanade, Maďarsku, Švédsku, Írsku, na Malte, v Japonsku a v Číne.

Obohatením kultúrnych aktivít DSS sú nepochybne spoločenské tance. Práve tu sa zúročila úroveň pohybovej kultúry získaná tvrdým tréningom vo Folklórnom súbore Javorček.

Vystúpenie FS Javorček a DFS Javorčatá v rámci integrovaného programu „Nám stačí aj pohľadanie“ pri príležitosti 40. výročia vzniku DSS pre deti a dospelých, Javorinská 7/a, Bratislava

Sociálne služby

Ukážky prác z hlíny a glazovanej keramiky

Folklorný súbor Javorček vznikol v roku 1992 a spolu s bratislavským Folklorným súborom Bezanka úspešne šíril myšlienku integrácie ľudí so zdravotným postihnutím s ostatnou populáciou do roku 1997. Od roku 1997 vystupuje spolu s Folklorným súborom Lipa (bývalý Dimitrovec). Tieto integrované programy sú ojedinelé nielen doma, ale i v zahraničí. Veľký úspech mali napríklad vystúpenia na 40. ročníku Folklorneho festivalu vo Východnej v roku 1994 a v SND v Bratislave, z ktorých prenosy vysielala aj Slovenská televízia. Na dosky nového amfiteátra nášho najvýznamnejšieho Folklorneho festivalu vo Východnej sa FS Javorček spolu s FS Lipa vrátili s novou choreografiou Tancov zo Zohora v roku 2008. Medzi doteraz najväčšie úspechy FS Javorček patria vystúpenia na Svetovom folklornom festivale v belgickom Schotene v roku 1995, na Európskom kultúrnom a hudobnom festivale v Bonne v roku 1996, na festivale Folklor bez hraníc v Ostrave v roku 2000, v Srbsku a Čiernej Hore pri príležitosti návštevy krajanov v Báčskom Petrovci, Kysači a Belehra v roku 2005 a v Rakúsku vo Viedni v roku 2008. Medzi tradičné každoročné akcie, ktoré organizuje FS Javorček v spolupráci s Národným osvetovým centrom v Bratislave, s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR a pod záštitou primátorov miest, patrí vianočný benefičný program „Pokoj ľuďom dobrej vôle...“ Na ňom sa okrem folklorných súborov Javorček a Lipa podieľajú aj folklorne súbory z miesta konania programu. V rámci týchto benefičných programov s FS Javorček účinkovalo už vyše 60 folklorných súborov a detských folklorných súborov z celého Slovenska. Doposiaľ „javorčekárom“

a ich myšlienkou integrácie prostredníctvom folklorneho tanca tleskali diváci v Bratislave, Pezinku, Nitre, Leviciach, Komárne, Kokave nad Rimavicou, Veľkom Krtíši, Lučenci, Divine, Vidine, Rožňave, Vranove nad Topľou, Bardejove, Prešove, Trenčíne, Mani, Košiciach, Humennom, Michalovciach, Poprade, Kežmarku, Tatranských Zruboch, Krompachoch, Dobrej Nive, Trenčianskych Tepličiach, Zuberco, Dubnici nad Váhom, Trenčianskej Turnej, Topoľčiankach, Zlatých Moravciach, Likavke a Trstenej. V tomto roku ich diváci budú môcť vidieť v Dunajskej Strede, Nových Zámkoch a Kuraľanoch. Folklorný súbor Javorček sa každoročne zúčastňuje aj programu, ktorého hlavným organizátorom je ZPMP v SR – „Deň krivých zrkadiel“. Keďže svoje majstrovstvo si členovia FS Javorček nechcú nechať len pre seba, v rámci Integrovaného programu pri príležitosti 40. výročia vzniku DSS pre deti a dospelých, Javorinská 7/a, Bratislava pod názvom „Nám stačí aj pohľadenie“ prekvapili všetkých spoločným záverečným „Tancuj, tancuj...“ s novovznikajúcim Detským folklorným súborom Javorčatá, ktorý tvoria 5 až 12 ročné deti s Downovým syndrómom. Najmenší tanečníci si integrované zatancovali s členmi DFS Prvosienka. Záverečné vystúpenie malo u divákov obrovský úspech a Javorček i Javorčatá zožali zaslúžený dlhotrvajúci potlesk. FS Javorček takto predstavil nielen svojich budúcich nástupcov, ale ukázal aj cestu, ktorou sa bude uberať v budúcnosti.

Sociálne služby

Domov sociálnych služieb charakterizujú aj nádherné plastiky z hlíny a glazovanej keramiky. Na predajných výstavách sú pravidelne vypredané už v prvý deň ich konania. Rukopis profesionálnej keramičky pani Jitky je jednoducho originálny a nezameniteľný. Na tvorbe kreatívnych výrobkov z hlíny sa prakticky denne podieľajú všetci klienti DSS. Tí najtalentovanejší pracujú v rámci záujmovej činnosti aj v ateliéri keramickej dielne DSS. O vysokej úrovni výrobkov svedčia aj mnohé ocenenia, napr. „Najlepšie zariadenie sociálnych služieb“ na Radničkých trhoch 2008. Umelecké diela klientov DSS mali možnosť vidieť aj návštevníci na medzinárodnej výstave „Sto jasličiek“ v Sale Bramante v historickom centre Ríma od novembra 2005 až do januára 2006, ktorú zorganizovalo Národné osvetové centrum v spolupráci so Slovenským inštitútom v Ríme. Na výstave participovalo 20 krajín. Autormi vystavovaného keramickeho betlehemu boli členovia FS Javorček. Nádherné plastiky z glazovanej keramiky obdivovali aj návštevníci „Slovenského týždňa“ v Bruseli v priestoroch Výboru regiónov. Výstava bola zorganizovaná v spolupráci s Domom slovenských regiónov a kanceláriou Bratislavského samosprávneho kraja v Bruseli v marci 2006.

Napriek významným úspechom, ktoré boli dosiahnuté za 40 rokov existencie tohto zariadenia sociálnych služieb, stoja pred všetkými zainteresovanými nové, neľahké úlohy. Ide najmä o zabezpečenie nových pracovných činností, ktoré by mohli nahradiť prácu pre bratislavské podniky, ktoré už zanikli. Jednou z možností je zamest-

návať klientov DSS v rámci projektu „Čarovná záhrada“, ktorej súčasťou je aj skleník a v remeselných dielňach (keramickej, textilnej, pre prácu s drôtom, na výrobu ručného papiera a vo výtvarnom ateliéri) s možnosťou odpredať výrobkov na rôznych predajných trhoch či výstavách.

Vysoko aktuálnou a naliehavou je potreba zabezpečenia ďalšej starostlivosti o klientov na dennom pobyte, rodičia ktorých sa nemôžu o nich postarať či už z dôvodu vysokého veku alebo nepriaznivého zdravotného stavu. Veľmi vážnym pokusom o vyriešenie tohto problému bolo vypracovanie projektu „Nadstavba a rekonštrukcia objektu Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých Javorinská 7/a, Bratislava“ v roku 2002. Jeho cieľom bolo zabezpečenie nedostatkových sociálnych služieb v hlavnom meste SR Bratislave na týždennom a celoročnom pobyte a ich rozšírenie o 12 miest. Tento projekt bol Rozvojovou bankou Rady Európy a Vládou SR v roku 2003 schválený. Žiaľ, Bratislavský samosprávny kraj, ktorého predsedom bol v tom čase pán Ľubomír Roman, rozhodol v roku 2004 o jeho nerealizovaní. V zdôvodnení boli

Práca v „Čarovnej záhrade“ a skleník

uvedené argumenty, z ktorých odcitujeme aspoň jeden: „Nebola objektívna potreba rozširovať kapacitu tohto zariadenia, nakoľko na území BSK sú zariadenia tohto typu, ktoré nie sú kapacitne naplnené.“ O tom, do akej miery je toto tvrdenie pravdivé, svedčí skutočnosť, že k 31. júlu 2009 je v DSS pre deti a dospelých, Javorinská 7a, Bratislava evidovaných 55 žiadostí o umiestnenie na celoročný pobyt. Pritom ubytovacia kapacita detašovaného pracoviska s poskytovaním starostlivosti celoročne na Lubinskej ul. č. 5 je len 8 miest. Vzhľadom na to, že dnešná nepriaznivá ekonomická situácia pravdepodobne neumožní získať, zariadiť a prevádzkovať nové priestorové kapacity z prostriedkov zriaďovateľa – BSK, vedenie DSS bude musieť spolu s rodičmi hľadať iné modely riešenia tejto situácie. To by však znamenalo najsť spoločnú reč v rámci komunitnej spolupráce medzi štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb, ako aj rodičmi. Zatiaľ to vyzerá tak, ako keby sa každý hral na vlastnom „piesočku“. Život však vyzýva na spoluprácu nielen Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na Javorinskej 7/a v Bratislave, ale aj všetkých ostatných. Kvôli ľuďom, pre ktorých sme tu, musíme túto výzvu prijať.

Aj o to nás nielen za seba, ale za všetkých rodičov týchto detí v básni „Môj epitaf“ v tichu prosí Milan Rúfus.

Môj epitaf

*Až nebudem
a ona ešte bude
plniť tu ďalej svoj uložený údel,*

*neodoprite jej sol' zeme –
ľudskú lásku.*

*Tú, ktorá celučká vie vstúpiť do obrázku
prijmite za dcérku,
čo nemohla byť inou.*

*A v ktorej budem žiť
už zasypaný hlinou.*

*Neodoprite jej ...
Bude vás prosiť v tichu
ten, kto ju miloval
do posledného dychu.*

PhDr. Ján Škott
riaditeľ DSS pre deti a dospelých,
Javorinská 7/a, Bratislava

Náš jubilant – Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, Javorinská 7a, Bratislava, v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja

Z bulletinu vydaného DSS pre deti a dospelých pri príležitosti 40. výročia svojho vzniku vám ponúkame doposiaľ neuverejnené hlboké úvahy, resp. modlitbu za rodičov našich detí a tých, ktorí s nimi pracujú – básnika Milana Rúfusa.

Slovo básnika

V knihe Pamätníček som sa prihováral, prosil a modlil za deti.

Teraz by som chcel k povedanému ešte dodať:

dostal sa mi do rúk jeden nesmierne pekný text, komentujúci Matúšovo evanjelium, kde Kristus hovorí o deťoch.

Prerozprávam z neho niekoľko myšlienok. Netrúfal by som si to povedať krajšie.

„Milujem deti, - hovorí Ježiš. Chcem aby ste sa im podobali. Nemilujem starcov, s výnimkou, že sú ešte ako deti. V mojom kráľovstve chcem iba deti. Tak som to stanovil už od pradávna. Deti hoci zhrbené, vráskavé, bielovlasé, všetky možné druhy detí, ale deti. Iba deti.“

Nedá sa nič robiť, tak som to stanovil. Niet miesta pre iných.“

A tak v zmysle týchto slov, a keďže, ako som spomenul v Pamätníčku, sme sa prihovárali za deti, chýba tu čosi ako bodka. Prihovoríť sa, či pomodliť sa za dospelých, ktorí s týmito deťmi žijú, ktorí ich od osudu dostali, ale i tých, ktorí s nimi pracujú, pretože takáto práca, to nie je zamestnanie, to je apoštolát, to je misia a treba poprosiť, aby sme v kontakte s týmito deťmi, boli tých detí hodní. Tak poprosme hoci touto básničkou, ktorá v knižke chýba:

*Môj Bože, potajme mi šepká Tvoja tvár,
že prežiť v podnájme u anjela je dar.*

*Odpusť nám rúhané, šlo zväčša o telo,
telo nám ustane, keď veľmi bolelo zakričím, vydá hlas.*

*No nech nás ako skúša
z tela nás najviac bolí duša.*

*Daruj nám múdrosť byť a prijať tajomné
a mať čím zaplatiť vysoké nájomné.*

*Toto sa mi žiadalo povedať ako prosbu od nás dospelých,
aby sme dokázali pochopiť to obrovské tajomstvo,
ktoré ide s týmito deťmi.*

A to je všetko.

Milan Rúfus

Gabriela Huljaková: Videozáznam rozhovoru pri príležitosti výstavy kresieb Zuzky Rúfusovej z pamätníčka venovaného oteckovi „NAKRESLENÉ, NAPÍSANÉ NA PAMIATKU“ v galérii Bibiana, Bratislava 25. januára 1996.

Sociálne služby

Vybavovanie invalidného dôchodku

Otázka: Moja dcéra má 17 rokov, je dieťaťom s ťažkým zdravotným postihnutím. Chcel by som začať s vybavovaním invalidného dôchodku. Akým spôsobom sa bude invalidný dôchodok po priznaní vyplácať, keď sa moja dcéra nevie podpísať?

Odpoveď: V prípade, že invalidný dôchodok bol priznaný a žiadateľ – dieťa sa nevie podpísať, je potrebné predložiť potvrdenie od lekára, že dieťa nie je spôsobilé sa podpísať. V takom prípade rodič dieťaťa a dvaja svedkova podpíšu na pobočke Sociálnej poisťovne Zápisnicu na osobitného príjemcu a opatrovníka. Výplata dôchodku sa po jeho priznaní bude vyplácať rodičovi na meno dieťaťa. Nie je potrebné z tohto dôvodu zbavovať dieťa spôsobilosti na právne úkony.

Ďalšou možnosťou ako prebrať dôchodok je založenie bankového účtu na meno dieťaťa, kde rodič bude spoludisponentom.

Od 1. júla 2009 nové sumy opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu

Dňom 1. júla 2009 nadobudlo účinnosť Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 252/2009 Z. z. o úprave súm životného minima, v zmysle ktorého bola v § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu 178,92 eur nahradená sumou 185,19 eur.

Uvedená zmena sumy životného minima mala vplyv na zvýšenie opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu, ktorých výška podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je vyjadrená v percentách zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona o životnom minime.

Sumy opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu sú od 1. júla 2009 nasledovné:

- **Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie** na účely výpočtu výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu, ktorá je 1,39 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenú v § 2 písm. a) zákona o životnom minime (ďalej len „% sumy životného minima“) sa zvyšuje na sumu **2,58 eur**.
- **Peňažný príspevok na prepravu**, ktorého výška sa určuje percentuálnou sadzbou v závislosti od príjmu fyzickej osoby s ŤZP a preukázaných nákladov na prepravu mesačne najviac 51,02 % sumy životného minima, sa poskytuje mesačne najviac v sume **94,49 eur**.
- **Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, ktorý je mesačne vo výške:**
 - a) 18,56 % sumy životného minima pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v prvej skupine sa zvyšuje na sumu **34,38 eur**,
 - b) 9,28 % sumy životného minima pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v druhej skupine sa zvyšuje na sumu **17,19 eur**,
 - c) 5,57 % sumy životného minima pre choroby a poruchy uvedené v prílohe č. 5 v tretej skupine sa zvyšuje na sumu **10,32 eur**.
- **Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia**, ktorý je mesačne vo výške 9,28 % sumy životného minima, sa zvyšuje na sumu **17,19 eur**.
- **Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla**, ktorý je vo výške 16,70 % sumy životného minima, sa zvyšuje na sumu **30,93 eur**.
- **Peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom**, ktorý je mesačne vo výške 22,27 % sumy životného minima, sa zvyšuje na sumu **41,25 eur**.
- **Suma peňažného príspevku na opatrovanie**, ktorého výška sa určuje individuálne, sa zvyšuje nasledovne:
 - a) pri opatovaní jednej fyzickej osoby s ŤZP na sumu **206,16 eur** (111,32 % sumy životného minima);
 - b) pri opatovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ŤZP na

- sumu **274,86 eur** (148,42 % sumy životného minima);
- c) pri opatovaní jednej fyzickej osoby s ŤZP, ktorej sa poskytuje denná pobytová sociálna služba alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, na sumu **182,10 eur** (98,33 % sumy životného minima);
- d) pri opatovaní najmenej dvoch fyzických osôb s ŤZP, ktorým sa poskytuje denná pobytová sociálna služba alebo ktoré navštevujú školské zariadenia v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, na sumu **257,70 eur** (139,15 % sumy životného minima);
- e) pri opatovaní dvoch fyzických osôb s ŤZP, pričom jednej fyzickej osobe s ŤZP sa poskytuje denná pobytová sociálna služba alebo navštevuje školské zariadenia v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne a súčasne druhej fyzickej osobe s ŤZP sa denná pobytová sociálna služba neposkytuje alebo sa poskytuje v rozsahu najviac 20 hodín týždenne, alebo druhej fyzickej osobe s ŤZP školské zariadenie nenavštevuje alebo ho navštevuje v rozsahu najviac 20 hodín týždenne, na sumu **267,99 eur** (144,71 % sumy životného minima);
- f) u fyzickej osoby, ktorá poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok pri opatovaní jednej fyzickej osoby s ŤZP, na sumu **85,90 eur** (46,38 % sumy životného minima);
- g) u fyzickej osoby, ktorá poberá starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok pri opatovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ŤZP, na sumu **113,38 eur** (61,22 % sumy životného minima).

Poznamenávame však, že ide o základné sumy peňažného príspevku na opatrovanie, ktoré môžu byť znížené:

- o sumu, ktorou príjem fyzickej osoby s ŤZP za zisťované obdobie prevyšuje 1,3 násobok sumy životného minima (240,747 eur);
- o sumu, ktorou príjem fyzickej osoby s ŤZP, ktorou je maloleté dieťa, za zisťované obdobie prevyšuje trojnásobok sumy životného minima (555,57 eur);
- o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, ktorý poberá fyzická osoba s ŤZP.

Tieto základné sumy však možno aj zvýšiť o 49,80 eur mesačne, ak je fyzickou osobou s ŤZP jedno alebo viacero nezaopatrených detí a fyzická osoba, ktorá opatrovanie vykonáva, nemá v čase opatrovania príjem zo zamestnania a nepoberá dávky dôchodkového poistenia alebo dávky výsluhového zabezpečenia.

Záverom poznamenávame, že v zmysle § 43 ods. 5 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu sa opakované peňažné príspevky na kompenzáciu vyplácajú mesačne pozadu, preto budú poberateľom vyplatené vo zvýšených sumách až v mesiaci august 2009 za podmienky, že rozhodnutie správneho orgánu o ich zvýšení bude právoplatné.

Zvýšenie daňového bonusu

Oznámenie Ministerstva financií SR na zabezpečenie jednotného postupu pri zvýšení sumy daňového bonusu podľa zákona o dani z príjmov.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky na zabezpečenie jednotného postupu pri zvýšení sumy daňového bonusu podľa § 52 ods. 48 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) oznamuje: Podľa § 52 ods. 48 zákona o dani z príjmov sa daňový bonus na vyživované dieťa (§ 33 zákona o dani z príjmov) zvyšuje rovnakým koeficientom a za rovnaké kalendárne mesiace zdaňovacieho obdobia ako suma životného minima.

Na základe koeficientu 3,5 % vydaného Štatistickým úradom Slovenskej republiky podľa indexu rastu životných nákladov nízkopríjmových domácností za sledované obdobie bola opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 252/2009 Z. z. o úprave súm životného minima s účinnosťou od 1. júla 2009 zvýšená suma životného minima.

1. V nadväznosti na úpravu sumy životného minima sa mesačná suma daňového bonusu s účinnosťou od 1. júla 2009 zvyšuje zo sumy **19,32 €** na sumu **20,00 €** (§ 33 ods. 1 zákona o dani z príjmov).

2. Ročná suma daňového bonusu za rok 2009 sa vypočíta takto:

6 x 19,32 € = 115,92 € 1. polrok 2009

6 x 20,00 € = 120,00 € 2. polrok 2009

.....

Spolu: 235,92 €

3. Pri uplatňovaní nároku na daňový bonus a pri priznávaní daňového bonusu na konci roka 2009 sa daňový bonus priznáva mesačne vo výške ustanovenej v príslušných mesiacoch (napr. ak sa daňový bonus uplatňuje za mesiac máj 2009 – prizná sa 19,32 € na jedno vyživované dieťa, ak sa uplatňuje za mesiac júl 2009 – prizná sa 20,00 € na jedno vyživované dieťa).

4. Mesačná suma daňového bonusu vo výške 20,00 € zostáva v platnosti až do ďalšej úpravy sumy životného minima.

Sociálna poradňa

Rekondično-integračný pobyt ZPMP

v Kremnici

6. 7. – 13. 7. 2009

Všetci sme sa šťastlivo dostali do penziónu Toliar pár kilometrov od Kremnice, do krásneho prostredia zeleného údolia a čistého potoka. Keď sme sa všetci účastníci Letných dialógov poschádzali a ubytovali, rozlúčili sa so svojimi blízkymi, posilnili sme sa v reštaurácii (kde nám celý týždeň chutne varili) a zoznamovali sme sa veselo aj vážne, kým sa všetci spolu nespoznali. A to až do noci... Ráno sa začínalo rozcvičkou, ktorá trvala hodinu a vydržala celý týždeň... Po raňajkách sme sa všetci zišli, aby sme si pripravili program, kde si každý nájde svoje. Veríme, že sa nám to podarilo. Tiež sme poriadne preskúmali terén a objavili cesty, po ktorých sme potom celý týždeň vytrvalo chodili. Venovali sme sa tradičným aj netradičným športom, ako sú kartový turnaj, petang, frisbee, bedminton, futbal, ping pong, peteka. Počas pobytu sme objavovali aj mesto Kremnica, boli sme pozrieť v mincovni, na hrade, kde si niektorí skúšali strieľať z kuše a luku, maľovali hrnček či počúvali organový koncert. Pripravili sme aj olympiádu, kde si všetci zasúťažili, hľadali sme poklad, túlili sme sa po horách, chodili na zmrzlinu aj na plaváreň, spievali sme spolu pri klavíri aj gitárach, v kolibe sme mali opekačku. V nedeľu bolo krásne počasie a tak sa skupina vybrala na plaváreň. Ďalšia skupina išla na výlet. Večer sa súťažilo o najkrajšie mužské nohy a volila sa miss sympatia. A lúčenie a balenie sa začalo a nemalo konca kraja. Ľudia sa stretli a spolu prežili pár dní a nechce sa im skončiť. Nieкто sa zamiloval, nieкто zistil, že dokáže prežiť aj bez rodičov, nieкто prešiel 100 letných kilometrov, ale všetci sme sa naučili, aké je dôležité sa navzájom počúvať, poznávať a podporovať sa na ceste životom. A to je na taký krátky čas veľké poznanie.

PhDr. Soňa Holúbková

Pobyty

Sedem krásnych dní...

Pred dvoma rokmi, keď som sa prvýkrát zúčastnila rekondično-integračného pobytu ZPMP v SR, by mi ani na um nezišlo, že jedného dňa to budem ja, komu budú na bratislavskej Hlavnej stanici rodičia zverovať svoje ratolesti a mávaním sa s nami budú lúčiť na celý dlhý týždeň. Tak trochu stres, tak trochu strach som preživala 2. augusta tohto roku, keď už vlak uháňal našou prekrásnou krajinou s jasným cieľom – Žiar nad Hronom. Vo vedľajších kupé sedeli sebaobhajcovia a živo sa rozprávali. V rozhovoroch pokračovali aj v autobuse, ktorý na nás čakal v Žiari a mal nás dopraviť priamo do rekreačného zariadenia Toliar v Kremnici. Bučalo to tam ako v úli. Veď aby nie – toľko očakávaný letný pobyt bol tu. A s ním nové, aj staré tváre, ktoré bolo treba spoznať a tiež vyspovedať z noviniek.

Toliar a krásna príroda okolo nás privítali v žiari slnečných lúčov. Že to bude jeden z mála slnečných dní nášho pobytu, sme vtedy ešte netušili. Vybali sme kufre a vyrazili na večeru. Potom sme spoločne naplánovali program, zoznámili sa a keď čas pokročil, aj sa zabavili na uvítacej diskotéke. Na druhý deň už na sebaobhajcov čakal pestrý program. Vyrazili sme na dobrodružnú expedíciu s cieľom lepšie spoznať okolie Toliara. Po náročnej túre sme sa osviežili kofolou a poobede sme si zasúťažili v športových hrách. Večer sa nám predstavili talenty z Toliara. Okrem nadaných spevákov a tanečníkov sme obdivovali aj výnimočný talent na jazyky a tiež schopnosť pamätať si všetky dátumy a mená v kalendári. Po sladkom nočnom odpočinku nás už čakala Kremnica. Aj keď sme mali zbalené aj plavky a krémy na opaľovanie, z kúpania nakoniec

nebolo nič, pretože nás cestou do Mincovne zastihla búrka a výrazne sa ochladilo. Aspoň sme si pokojne mohli poobzerať stroje, ktoré kedysi vyrábali nielen slovenské platidlá a taktiež tie súčasné, modernejšie mašinky, ktoré tlačili aj našu novú menu – euro. Po exkurzii v Mincovni nám dobre padla kávačka v blízkych kaviarňach. Prešli sme sa mestom a nakúpili zopár suvenírov. Večer sme unavení padli do perín, ale tí najodolnejší z nás si ešte pred tým zatancovali na diskotéke na želanie. V stredu aj vo štvrtok sme tvorili a učili sa. To prvé za pomoci hliny, papiera a farieb, to druhé pod vedením skúsených lektoroch sebaobhajovania. Témou našich letných dialógov bola komunikácia. Nielen teoreticky, ale najmä prakticky, sme si precvičovali jednotlivé formy komunikácie (telefonická, písomná, ústna). Veľa sme hovorili aj o reči nášho tela. V stredu večer sa o program postarali sebaobhajcovia so zlatom v hrdle a prehliadka ich talentu – Superstar. Vo štvrtok sme stavili na country zábavu a za sprievodu harmonikára Paľka sme si, opekajúc nezdravé dobroty, zaspievali ľudové i rómske piesne. V piatok sme hľadali poklad, ktorý bol zákerne ukrytý na vysokom strome, takže sebaobhajcovia museli riadne ponamáhať hlavy, aby sa k nemu dostali. Opäť sme navštívili Kremnicu (niektorí s cieľom minúť posledné peniažky a kúpiť darčeky rodine a priateľom) a pokochali sa jej historickým centrom a pestrou paletou múzeí. Večer patril diskotéke, ale aj mnohých tanečným hrám a súťažiam, ktoré sme zjednotili názvom „Balón Show“. V sobotu sme si pripravovali masky na blížiaci sa karneval. Poobede sme si ešte naposledy zasúťažili o sladké odmeny v Pevnosti Boyard, kde mali všetci príležitosť ukázať svoju odvahu i vedomosti. Popoludnie patrilo tiež sebaobhajcom, ktorí sa rozhodli, že zabavia nás – asistentov. A tak aj bolo. Od smiechu sme mali všetci kľče v bruchu. Po večeri nás však prešiel smiech i radosť. Bol tu čas rozlúčky. Po všetkých tých spoločných dňoch sa zrazu blížil koniec a na nás všetkých padol smútok. Sebaobhajcovia ďakovali asistentom, asistenti sebaobhajcom. Netrúfam si povedať, koho týždeň v Kremnici obohatil viac. Každopádne svoju integračnú funkciu naplnil do bodky. A v nedeľu, sediac vo vlaku uháňajúcim do Bratislavy, mi preletelo hlavou, že ten týždeň vôbec nebol dlhý, ako som sa, cestujúc opačným smerom, kedysi bála. Ubehlo to rýchlo. A keď som na bratislavskej Hlavnej stanici osamela, pretože sebaobhajcovia sa rozutekali na všetky svetové strany za svojimi rodinami, prišlo mi ľúto, že týždeň nemá aspoň sto dní. Na druhé ráno som márne čakala na budíček o 7.00. Neprišli ani sebaobhajkyne s prosbou o pomoc. V mojom byte bolo ticho, ale v srdci pokoj a radosť z toho, že spolu s ostatnými asistentmi sme zo seba dali to najlepšie čo sme mohli, a že sa nám to v rovnakej miere vrátilo späť. Vďaka...

Bc. Miroslava Vávrová

Rekreačno-rehabilitačný pobyt v Jasenskej doline

Pobyty

Dňa 12. 7. 2009 sme začali už 4. rok rekreačno-rehabilitačný pobyt v Jasenskej doline. Tento rok nás bolo 32 ubytovaných v Kaške v krásnom prostredí našej Turčianskej záhradky, ktorá nám poskytla veľa možností na vychádzky, poznávanie liečivých rastlín, húb a lesných plodov. Denne sme absolvovali vychádzky do blízkeho okolia, športové hry s odmenami. Naši členovia nás prekvapili vlastným bábkovým predstavením a vedomostnými súťažami. Absolvovali všetky aktivity, ktoré boli v dennom programe. K príjemnému pobytu nám krásne svietilo slniečko, aby sme mohli využiť aj bazény. Jeden večer sme pripravili už tradičné opekanie špekáčikov s prípravou ohňa, na ktorom sa podieľala mužská časť našich členov. Záver pobytu býva veselý a zároveň smutný. Veselý z dôvodu prípravy masiek a výzdoby miestnosti na karneval a smutný – lebo znamená koniec pobytu a množstvo otázok – „Teta a prídeme aj o rok?“ Táto otázka odznela aj vlani a nastal problém, kde získať financie. Nepodarilo sa nám vyzbierať dostatočné množstvo z 2 % daní fyzických a právnických osôb, a preto sme požiadali o dotáciu MsÚ Martin. Radosť našich členov bola veľká, keď som im na klubovom stretnutí oznámila, že mesto Martin prevzalo záštitu nad týmto projektom a my sme strávili krásnych 6 dní. Ľuďom, ktorí o dotácii rozhodli, patrí veľké ďakujem. A o kom vlastne píšem? Sme Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Martine, ktoré tu pôsobí 27 rokov a naši členovia chcú žiť s vami a nie vedľa vás a aj takýto prístup mesta je jedným príkladom, ktorý nám to umožnil.

Predseda ZPMP Martin, Mária Jesenská

Jojova čiapka sa napokon našla...

Na záver sme mali aj trochu napätia. A nielen s čiapkou. Ale pekne po poriadku. Keď sa to tak vezme, bolo to vzrušujúce už od začiatku. Či sa vôbec pobyt uskutoční, či sa prihlási dost účastníkov. Napokon nás bolo menej než po iné roky, ale dosť na to, aby sa vytvorila pekná skupinová dynamika a pocit spolupatričnosti. Píšem o integračno-rekondičnom pobyte, ktorý sa uskutočnil v Bystrej v hoteli Biela Medvedica v týždni od 11. – 17. 7. 2009. Mali sme šťastie s počasím, čo je tento rok celkom dobrá zhoda okolností. Nelenili sme a hneď na druhý deň sme sa „vrhli“ na jaskyňu. Prišli sme hneď zrána, prví, a tak sme ani nemuseli čakať v pokladni na poradie. Išli sme ako samostatná skupina vrátane Petry hneď dovnútra. Bola to jej prvá jaskyňa v živote. Nikdy predtým sa s vozíčkom nedostala bez bariér do takej podzemnej krásy. Bolo to pre nás všetkých príjemné ochladenie v rámci horúceho leta. Potom obed a odpočinok. Strava bola štandardne dobrá, ako vždy, a popoludňajší relax tiež padol vhod. Bol obohatený o čítanie z knihy o Harrym Potterovi v izbe Novákovcov na prízemí. Pre veľký úspech záujemkyň a záujemcov sa tento spôsob aktívneho odpočinku opakoval každý deň. Program bol usporiadaný v bodoch na flipchartovej tabuli v jedálni a vedúca pobytu Stefi Nováková potom len „odfajkávala“ jednotlivé vopred naplánované udalosti. Kúpanie, výlety, jazda na koňoch, Čiernohronská železnica, huby,

Pobyty

salaš, karneval, diskotéka, opekačka a všetko, čo k tomu patrí. Takto nám plynul deň za dňom v príjemnom spoločnom živote, až na deň, keď sa začal Ľubko pri večeri dusiť. Vtedy každý prispel svojou dobrou iniciatívou, ale azda najviac pani recepčná, ktorá ponúkla, že zavolá rýchlú zdravotnú pomoc. Mitrikovci súhlasili a záchranári, ktorí sídlia len pár sto metrov od hotela, naozaj prišli. Po chvíľke napätia a námahy, sme si všetci vydýchli. Najmä však Ľubko – naplno sa nadýchol a všetko bolo opäť v poriadku. Záverečný karneval bol pestrý a veselý, plný nápadov. Jojo sa tak hlbkovo sústredil na prípravu svojej masky Supermana, že si zabudol čiapku v malej miestnosti oproti recepcii. Na druhý deň ju zúfalo a bezvýsledne hľadal a musel odcestovať bez nej. Neskôr však čiapku našiel Zuzkin otec a odovzdal ju Bratislavčanom. Po chvíľach oddychu a adrenalínu sme sa v piatok poobede rozišli na všetky možné svetové strany. Milan s mamou do Liptovského Hrádku, Zuzka s rodičmi do Modry-Kráľovej, Janko a Ľubko s rodičmi do Jakloviec, Majka s asistentkou Veronikou do Košíc, Andrejka a Jojo so svojimi mamami do Bratislavy a Petra s rodičmi a asistentkou Barborou do Jakubova. Asistentka Lenka uletela do Šamorína. Na záver sa prichodí poďakovať všetkým účastníčkam a účastníkom za ich aktivitu, iniciatívu a pozitívne myslenie, čo výdatne prispelo k celkovej príjemnej atmosfére. Naš tohtoročný pobyt sa tak priradil k dlhoročnej peknej tradícii pobytov v Bielej Medvedici.

Magda Papánková

Supernova 2009

Aj bežná samozrejmá vec dokáže byť jedinečná a zaujímavá. Niekedy na to stačí len zmeniť zorný uhol a tešiť sa z pohľadu podobnému tomu do krivého zrkadla. Presvedčili nás o tom klienti Domova sociálnych služieb Dúha a deti zo ZPMP Vranov nad Topľou, ktorí sa zúčastnili nultého ročníka okresného kola speváckej súťaže Supernova.

Každodenná televízna prax nás už dlhší čas zaplavuje množstvom relácií, ktoré v prívalových vlnách šoubiznisu vyplavujú na „pláž“ spoločenského vnímania tucty mediálnych hviezd. A tie tam pomaly vysychajú, kým nepríde ďalší príliv... Navonok podobným by sa mohlo zdať aj podujatie, ktoré pripravili zamestnanci DSS Dúha a Chránenej dielne Dúha. Spevácka súťaž neprofesionálov, päťčlenná porota, veselý moderátor, vrelé publikum, ktoré svojimi hlasmi tiež rozhodovalo o výsledku. No v čomsi táto súťaž predsa len vynikala oproti mediálne známejšiemu predobrazu. Lacnému plagiátorstvu sa dokázala vyhnúť vďaka svojmu netypickému zastúpeniu účinkujúcich. Dvadsať klientov DSS Dúha predviedlo svoje spevácke výkony s plným nasadením a ich úprimnosť dvojnásobne vynahradila to, čo možno niekomu chýbalo na muzikálnosti. Porota, ktorá to určite nemala ľahké, však musela byť neúprosná a do krajského kola vybrala len piatich postupujúcich. V krajskom kole, ktoré sa opäť uskutoční na pôde Krajského poradenského centra vo Vranove nad Topľou, sa naši finalisti stretnú v silnej konkurencii víťazov okresných kôl miestnych DSS v Osadnom, Stropkove, Svidníku, Prešove, Poprade a Kežmarku.

Ostáva len dúfať, že súťaž, ktorá sa naozaj nesie v duchu hesla: „Nie je dôležité zvíťaziť, ale zabaviť sa,“ nezostane bez povšimnutia aj ďalšie roky.

Anna Jankivová

Zo života miestnych ZPMP

Umenie v nás

Dňa 1. 7. 2009 sme otvorili v SNM Martin už 14. ročník výstavy výtvarných prác pod názvom Umenie v nás. Účastníkmi tohtoročnej výstavy sú žiaci SZŠ Martin, SZŠ Horná Štubňa, klienti DSS Martin - Méta, DSS Lipovec, DSS domček Vrútky a individuálni vystavovatelia. Je zaujímavé a krásne zhliadnuť výstavu, ktorá už vo svojom názve naznačuje, že práce, ktoré vidíte, sú odrazom duše, odrazom pocitov a túžob autorov. Je to výstava mladých ľudí, ktorí svet vidia v iných farbách, krajších a teplejších, pretože aj ich svet je krajší a bohatší.

Práve touto výstavou sa vám ho snažia ukázať a priblížiť. Je pravda, že život si nevyberieš, ale môžeš s ním niečo urobiť a my ostatní sa im snažme pomáhať. Aj pani riaditeľka SNM v Martine PhDr. Mária Halmová je jednou z nich. Už 14 rokov nám poskytuje priestory, aby sme mohli širokej verejnosti predstaviť práce našich členov.

Výstava trvá do 31. 8. 2009 a veríme, že poteší oči všetkých návštevníkov múzea.

Predseda ZPMP Martin, **Mária Jesenská**

Urobme radost' sebe aj iným II.

S týmto mottom začínal galavečer 8. júna 2009 v Dome kultúry Lúky, ktorí pripravili klienti ZPMP v Petržalke a Pracovno-socializačného centra Impulz v rámci Dní Petržalky 2009. Tí, ktorí sa slávnostného večera zúčastnili, neoľutovali.

V úvode sa predstavili klienti PSC Impulzu, ktorí si za svoje vystúpenie vyslúžili nadšený aplauz publika. Lenka Koprďová precítene zarecitovala báseň od Milana Rúfusa Poďakovanie za lásku. Tanečníci Martin Mišo, Eva Olejárava a Michaela Jariabková spolu s partnermi s Tanečného klubu Danubia predviedli prehliadku spoločenských tancov. Martin Grúň zas divákov očaril prednesom Sonáty mesačného svitu od L. van Beethovena. Program bol skutočne pestrý a ulahodil priaznivcom klasiky i moderného žánru. Nechýbal ani tradičný folklór. Muzikálová škola Alkana sa odprezentovala ukážkami z Pomády, Draculu a detského muzikálu Pipi Dlhá Pančucha. Publikum rozospievala dámska hudobná skupina EVA Band. Slávnostným večerom sprevádzala sympatická moderátorka Patrícia Garajová-Jarjabková.

Po ukončení galavečera sa ešte všetci návštevníci mohli oboznámiť vo vstupnej hale s výrobkami, ktoré vyrobili klienti PSC Impulz a chránenej dielne: ekologické sviečky v rôznych farbách a tvaroch, sady ozdobných náhrdelníkov a náramkov, tiež maľované výrobky zo skla a porcelánu či maľované šatky a šály z hodvábu. Aj háčkované a pletené výrobky oslovovali svojou tichou krásou.

Terézia Rückschlossová

Pomáham alebo sama dostávam pomoc?

Pomoc, slovo každému dobre známe. Stretávame sa s ním denno-denne a možno si často ani neuvedomujeme jeho dôležitosť. Príkladov je mnoho. Pomoc starým ľuďom, pomoc chudobným, pomoc nezamestnaným, pomoc priateľom a známym či pomoc blížnemu. Azda sa nenájdete na celej zemeguli človek, ktorý by akýmkoľvek spôsobom neposkytol druhému človeku pomoc, či už radou, morálnou pomocou, pohladením, alebo dobrým slovom... Ľudia si navzájom pomáhajú a často to ani nevnímajú. Nedá sa povedať, že pomáhajú iba silní slabým. Aj tí slabší, bezbrannejší sú aktérmi pomoci a možno tá ich pomoc je niekedy oveľa silnejšia a účinnejšia, než by sme si dokázali sami predstaviť. Koľko sme videli filmov a prečítali cestopisov, či románov o tom, ako žijú známi ľudia, domorodci v austrálskej buši alebo kozmonauti. Avšak tí, ktorých stretávame vo svojom okolí – ľudia s mentálnym postihnutím, nám zostávajú záhadou. A pri tom by toto poznanie mohlo byť cennejším než iba uspokojením zvedavosti. Ľudí s mentálnym postihnutím ešte stále aj v dnešnej dobe berie väčšia časť spoločnosti ako malé, ale aj veľké, čiže „večné deti“ od ktorých by nikto pomoc neočakával. Žijú medzi nami. Žijú vo všetkých spoločnostiach. Sú to naši susedia, naše deti, vnúčatá, priatelia, kolegovia v zamestnaní. Zasluhujú si tak, ako iní naši spoluobčania, úctu. Potrebujú naše porozumenie a našu podporu, aby mohli byť súčasťou našej pospolitosti. Uznať ich za rovnoprávných občanov a rešpektovať nie len ich zákonné práva, ale aj ich túžby a šance žiť medzi nami, však pre mnohých znamená krok do neznáma, pred ktorým majú obavu. Tí, ktorí sa s nimi stretávajú, ktorí s nimi žijú, si ani neuvedomujú, koľko pomoci z ich strany sami dostávajú. Sú to ich úsmevy, ich bezprostrednosť, ich vďačnosť za každú maličkosť, ktorá nám pomáha prijať a vnímať svet z tej „inej – lepšej“ stránky. Pomáhajú nám zmeniť svoje postoje, určujú si duchovné priority života bez egoizmu, závisť či honby za materiálnym bohatstvom, ktoré neprináša to skutočné a vytúžené uspokojenie. Osoby s mentálnym postihnutím sú ľuďmi a občanmi. Táto pravda sa musí stať aj pre nás – majoritu – samozrejmosťou. Ľudia s mentálnym postihnutím nás vo veľkej miere môžu obohatiť svojou otvorenosťou, úprimnosťou, svojimi silnými citmi spolupatričnosti, ale ja mnohými pozitívnymi črtami, ktoré sú také dôležité v súčasnom uponáhľanom svete. Je načase, aby sme sa zastavili a počúvali, čo nám sami vravia. Pretože nie vždy všetko, čo pre nich robíme, aj keď je to s našim najlepším úmyslom, je k uspokojovaniu ich potrieb tá správna cesta. Zastavme sa a zamyslime sa nad svojimi pohnútkami, či to, čo pre nich robíme, nie je len niekedy utíšenie našich vnútorných výčitiek, nášho svedomia. Niekedy aj málo znamená viac. Ak k týmto ľuďom začneme pristupovať s úctou a akceptáciou, tak potom možno aj sami zistíme, že našou úlohou (pomocou) nie je len plniť im ich sny, ale naučiť ich, aby si svoje sny vedeli aj sami zrealizovať. Keď sa mi pred rokmi narodila dcérka s mentálnym postihnutím, myslela som si, že sa mi zrútil celý svet. No nebolo to nakoniec tak. Jej narodením som začala vnímať svet niekedy aj jej očami

a prišla som na to, že svet nie je len čierno-biely, ale má nespočetné množstvo krásnych dúhových farieb. Všetci ľudia na celom svete sú vo svojej podstate ojedinelí a neopakovateľní. A nie je tomu inak ani pri ľuďoch s mentálnym postihnutím. Pomáhať týmto ľuďom pri smerovaní do samostatného života sa stalo mojim celoživotným cieľom. Asi aj preto som celé svoje úsilie nasmerovala na vytvorenie zariadenia pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím, ktorého hlavným cieľom je príprava týchto ľudí na čo najväčšiu samostatnosť. Pre mňa to nie sú iba klienti v zariadení, sú to osobnosti so svojimi radosťami ale aj starosťami. Ak sa niekedy zamýšľam nad tým, prečo som vlastne išla do rizika pomáhať ľuďom s postihnutím v poskytovaní sociálnych služieb v neziskovom sektore, keď veľmi dobre viem, že všetky dôležité rozhodnutia sa uskutočňujú „tam hore“, vznikajú vo mne pochybnosti, či tá pomoc vlastne stojí za to, nastane neočakávaný okamih, ktorý „tá hore“ nikdy nezažijú, pokiaľ sa nesklonia k „tým dole“. Sú to úžasné okamihy objatia, či už od mladých ľudí zo zariadenia, alebo ich rodičov za to, že tu vlastne som a pomáham im. No opak je pravdou. Objatia, poďakovania, vtipy na moju osobu, spokojnosť a radosť v ich očiach, ich vzájomné prekárание, pochvala od nich aká som „kočka“, to všetko je pre mňa neskutočnou pomocou nezastavovať a ísť ďalej. Existuje príslovie „Koľko lásky rozdáš, toľko sa ti vráti“. Myslím si, že to v plnej miere platí aj pre slovo pomoc. Ak človek pomáha inému bez toho, aby za to očakával protihodnotu, tak sa mu to v najťažších chvíľach života vráti. Mne sa to vracia v plnej miere. Pri svojej praxi a práci, ktorú vykonávam som sa stretla s množstvom úžasných ľudí, ktorí mi pomohli, podržali ma v rozhodujúcich okamihoch, presvedčili ma o tom, že stojí za to nielen ľuďom pomáhať, ale hlavne im dôverovať. Dôverovať aj ľuďom s mentálnym postihnutím, že je v nich dostatok energie a síl, ktorou dokážu nabiť iného človeka, dôverovať rodičom, že aj keď to nedajú najavo, alebo sú často nespokojní, nie je to útok proti mne, ale skôr pomoc, aby som neskĺzla do nekalých vôd, dôverovať svojim spolupracovníkom, že máme spoločný cieľ, a tým mi pomáhajú neodbočiť z vytýčenej cesty, dôverovať svojim blízkym príbuzným, že sú tu pre mňa, aby mi pomohli, ak tápem v tme, pretože u každého človeka prichádzajú obdobia problémov, ktoré už nemá silu zvládnuť. A takéto obdobia – a bolo ich viac než dosť, boli aj u mňa. „Človek sa pomerne dobre dokáže zmieriť s aktuálnym stavom, prijme i dlhodobé trápenie, ak sa z neho niekde na obzore ponúka východisko, ale je zdeptaný, keď cíti a priamo vidí, ako je spútaný a škrtaná celá jeho budúcnosť“. V takýchto chvíľach mi najviac síl dodala žena, Matka Tereza, ktorá svoj život zasvätila pomoci ľuďom v núdzi. Jej citáty a výroky mi veľakrát pomohli pochopiť aj samu seba. „Rob malé veci s veľkou láskou.“ „Všetko čo robíme, je iba kvapka v mori, ale keby sme to nerobili, tá kvapka by tam chýbala.“

Anna Jankivová

Listáreň

EuRADE

NROZP v SR

Projekt EuRADE sa snaží o zvýšenie a posilnenie účasti organizácií osôb so zdravotným postihnutím ako plnohodnotných a aktívnych partnerov v budúcich výskumných iniciatívach, ktoré podporia rovnosť ľudí so zdravotným postihnutím v Európe. Projekt je financovaný zo 7. rámcového programu pre výskum a technický rozvoj (FP7) a je vedený Európskym fórom zdravotného postihnutia (EDF) v spolupráci s Univerzitou v Leedse (Veľká Británia) a Univerzitou v Maastrichte (Holandsko).

Cieľom projektu je spojiť odborníkov v oblasti výskumu a organizácie ľudí so zdravotným postihnutím a priviesť ich k spolupráci na výskumoch týkajúcich sa problematiky zdravotného postihnutia. Hlavná myšlienka projektu vychádza z faktu, že odborní výskumní pracovníci sú expertmi v oblasti výskumných metód a prístupov, zatiaľ čo organizácie občanov so zdravotným postihnutím sú expertmi na problematiku zdravotného postihnutia. Ich spoločná práca na výskume v oblasti zdravotného postihnutia prispeje k zlepšeniu života ľudí s postihnutím v Európe.

V júli 2008 sa na Univerzite v Leedse konala Letná škola výskumu. Týždenná letná škola spojila predstaviteľov organizácií občanov so zdravotným postihnutím, ktorí mali záujem o spoluprácu v oblasti výskumu a výskumných pracovníkov venujúcich sa oblasti zdravotného postihnutia z 15 európskych krajín. Slovenskú republiku na tejto akcii reprezentoval **Inštitút pre výskum práce a rodiny** zastúpený doc. PhDr. Kvetoslavou Repkovou, CSc., a **Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR**, ktorú zastupovala Mgr. Michaela Hirčková, projektová manažérka NROZP v SR. Ich poslaním bolo prezentovať vzájomnú spoluprácu spomenutých inštitúcií týkajúcu sa výskumnej činnosti v oblasti zdravotného postihnutia, ktorú realizujú v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR sa ako jedna z mála organizácií občanov so zdravotným postihnutím zameriava aj na realizáciu výskumov a štúdií v oblasti zdravotného postihnutia. Spolupráca NROZP v SR a Inštitútu pre výskum práce a rodiny spočíva v konzultáciách o zameraní výskumov v oblasti zdravotného postihnutia aj ich realizácii. Takáto spolupráca je v rámci krajín EÚ dosť nezvyklá a slúžila ako príklad dobrej praxe na stretnutiach a školeniach v rámci projektu EuRADE.

16. júna 2009 sa v Bruseli konal diseminačný seminár k projektu, ktorého účastníkmi boli reprezentanti z rôznych odvetví – polovica pochádzala z oblasti výskumu a polovica z organizácií občanov so zdravotným postihnutím. **Yannis Vardakastanis**, predseda EDF zdôraznil: „Táto výnimočná spolupráca medzi organizáciami občanov so zdravotným postihnutím a akademickou komunitou umožnila organizáciám OZP identifikovať vlastné výskumné priority, získať vedomosti o výskumných metódach a komunikovať svoje myšlienky, aby tak demonštrovali svoju schopnosť podieľať sa na výskume a na začínajúcej výskumnej spolupráci v Európe. Dohovor OSN nastavil paradigmy z lekárskeho prístupu na sociálny. Toto sa musí odzrkadliť v nových výskumných prístupoch.“

Mark Priestley, profesor zaoberajúci sa politikou zdravotného postihnutia na Univerzite v Leedse, zdôraznil akademickú perspektívu: „Potrebujeme silnú spoluprácu s organizáciami ľudí so zdravotným postihnutím, musíme rozmýšľať, ako maximalizovať ich zapojenie.“ **Lisa Waddington**, profesorka z univerzity v Maastrichte a právnička EDF dodala: „Veľké nadšenie a vedomosti spoločné účastníkom projektu EuRADE však musia byť stále podporované EK: obe strany, akademici aj organizácie ľudí so zdravotným postihnutím majú snahu pokračovať.“

Vypracovali:

Mgr. Katarína Šelestiaková, Mgr. Michaela Hirčková

Pozvánka na 15. svetový kongres Inclusion International

Berlín 16. - 19. 6. 2010

Všetky krajiny sveta patria do Organizácie spojených národov. OSN prijala Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím. Dohovor je zákon, ktorý sa aplikuje vo všetkých krajinách, ktoré ho podpísali. Teraz musíme zabezpečiť, aby sa stal realitou pre ľudí s mentálnym postihnutím. Chceli by sme poskytnúť atraktívny, informatívny a interaktívny program. Ľudia s mentálnym postihnutím rôzneho veku a stupňa postihnutia a ich rodiny budú základom programu.

Témy budú pokrývať všetky aspekty života od detstva po starobu:

- právo žiť dôstojne
- ľudia s mentálnym postihnutím majú právnu spôsobilosť – majú práva robiť rozhodnutia sami pre seba
- právo byť zahrnutí do spoločnosti
- právo na inkluzívne vzdelávanie
- právo nežiť v chudobe
- ochrana pred diskrimináciou
- boj proti sociálnemu vylúčeniu

Inclusion International a Inclusion Europe by vás radi pozvali, aby ste sa zúčastnili tejto významnej udalosti spolu s mnohými ďalšími ľuďmi s mentálnym postihnutím, rodičmi a inými členmi rodiny, odborníkmi, vedeckými výskumníkmi a politikmi.

Prečo svetový kongres?

Keď sa stretne a spojíme naše sily po celom svete, budeme silným hlasom, ktorý nebude môcť byť ignorovaný – na oboch úrovniach – globálnej aj v domovskej krajine.

Celosvetové spojenie je vytvorené:

- program reflektujúci život ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín na celom svete – ich práva, želania ale aj ich problémy
- hovorcovia a moderátori z rôznych krajín
- široké spektrum rôznych názorov a medzinárodnej spôsobilosti, s príkladmi dobrej praxe a medzinárodná spolupráca

Pozvánka

Atraktívny program so zaujímavými a dynamickými hovorcami

Kongres ponúka prezentácie z dôležitých oblastí a umožní osobnú výmenu skúseností. Bude zahŕňať rôzne schôdze, výmenu v malých skupinách a možnosti pre diskusiu o prezentáciách. Budete mať možnosť odniesť si poznatky a skúsenosti. Pozývame Vás, aby ste na kongrese získali úžitok zo skúseností a vedomostí zúčastnených.

Prístupnosť

Kongres ponúka zaujímavý program so simultánnym prekladom do angličtiny, francúzštiny, nemčiny a španielčiny. Iné jazyky budú možné, pokiaľ sa nájde dostatočný počet účastníkov.

Kongres bude postupovať podľa medzinárodných pravidiel pre prístupnosť konferencií ľuďom s mentálnym postihnutím. Budú zaradené vyškolenými moderátormi. Po celý čas budú možné v programe využiť tri úrovne dostupnosti:

- prezentácie v ľahko čitateľnom štýle
- prezentácie, pri ktorých bude potrebná pomoc
- prezentácie, ktoré budú ťažšie zrozumiteľné

Navyše tu budú vytvorené miestnosti na relaxáciu a na kreatívne aktivity. Prípravné stretnutie 15. 6. 2010 pomôže účastníkom pripraviť sa na kongres. Účastníci s viacnásobným postihnutím sa tiež môžu zúčastniť kongresu. Prosím kontaktujte našu kanceláriu pre podrobnejšie informácie. Ďalšie informácie: tel. +49(0)30 – 85 99 62 – 29, fax: +49 (0)30 – 85 07 98 26 E-mail: inclusion@ctw-congress.de www.inclusion2010.de

Vzdelávacie ponuky Asociácie supervízorova sociálnych poradcov

■ **Príprava sociálneho poradcu (PSP)** – 4 stretnutia po 5 dní po 8 vyučovacích hodín denne (spolu 160 vyučovacích hodín) v termínoch 5. – 9. 10. 2009, 2. – 6. 11. 2009, 7. – 11. 12. 2009, 11. – 15. 1. 2010 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 300 EUR (9037,80 Sk) /1 osobu.

■ **Základy sociálnej práce (ZSP)** – 4 stretnutia po 5 dní po 8 vyučovacích hodín denne (spolu 160 vyučovacích hodín) v termínoch 12. – 16. 10. 2009, 9. – 13. 11. 2009, 14. – 18. 12. 2009, 18. – 22. 1. 2010 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 300 EUR (9037,80 Sk) /1 osobu.

■ **Terénna sociálna práca s dysfunkčnou rodinou (TSPsDR)** – 5 stretnutí po 5 dní a jedno 4-dňové stretnutie po 8 vyučovacích hodín denne (s domácimi prípravami spolu 280 vyučovacích hodín) v termínoch 21. – 25. 9. 2009, 19. – 23. 10. 2009, 23. – 27. 11. 2009, 1. – 5. 2. 2010, 1. – 5. 3. 2010, 3. – 6. 5. 2010 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 560 EUR (16870,56 Sk)/1 osobu.

■ **Supervízia v pomáhajúcich profesiách (Supervízia)** – 5 stretnutí po 4 dni a dve 5-dňové stretnutia po 8 vyučovacích hodín denne (spolu 240 vyučovacích hodín) v termínoch 26. – 29. 10. 2009, 26. – 28. 1. 2010, 8. – 11. 3. 2010, 10. – 13. 5. 2010, 6. – 10. 9. 2010, 8. – 12. 11. 2010, 10. – 13. 1. 2011. Termín prijímacích konaní je 1. 10. 2009 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 665 EUR (20033,79 Sk)/1 osobu.

■ **Tréning trénerov sociálnych zručností (TTSZ)** – 3 stretnutia po 4 dni a jedno 3-dňové stretnutie po 8 vyučovacích hodín denne (spolu s domácimi prípravami 140 vyučovacích hodín) v termínoch 8. – 11. 2. 2010, 12. – 15. 4. 2010, 7. – 10. 6. 2010, 20. – 23. 9. 2010, 2. – 4. 11. 2010 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 400 EUR (12050,40 Sk)/1 osobu.

■ **Sociálno-psychologický výcvik (SPV)** – 3 stretnutia po 3 dni po 10 vyučovacích hodín denne (spolu 3 moduly, MODUL 1 – Sebaopoznanie a interpersonálna percepcia, základy komunikácie, MODUL 2 – Komunikácia a asertivita, MODUL 3 – Kooperácia a súperenie, riešenie konfliktov) v termínoch 4. – 6. 12. 2009, 29. – 31. 1. 2010, 12. – 14. 2. 2010 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 500 EUR za 3 moduly (15063,- Sk) /1 osobu.

■ **Manažment dobrovoľníkov (MD)** – dištančný kurz, pričom prvých 5 dní z modulu je osobnou účasťou a ostatné prostredníctvom internetu, 265 vyučovacích hodín v 6 moduloch od októbra 2009 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 80 EUR za 1 modul na 1 osobu.

■ **Manažérske zručnosti (MZ)** – 390 vyučovacích hodín, 13 modulov, 1 modul trvá 3 dni po 10 vyučovacích hodín denne od októbra 2009 v priestoroch ASSP, Ožvoldíkova 15, Bratislava – Dúbravka (mapa viď na www.assp.sk – kontakty), cena 170 EUR za 1 modul na 1 osobu.

■ **Pomáhajúci odborník/-čka v sociálnej a zdravotníckej organizácii (PO)** – 150 vyučovacích hodín od októbra 2009 v priestoroch Združenia Umenie pomoci, Ambroseho 6, Bratislava – Petržalka, cena 350 EUR/1 osobu.

■ **Pomáhajúci dobrovoľník v občianskej spoločnosti (PD)** – 150 vyučovacích hodín od októbra 2009 v priestoroch Združenia Umenie pomoci, Ambroseho 6, Bratislava – Petržalka, cena 300 EUR/1 osobu.

■ **Kurz opatrovania (Opatrovateľský)** – 220 vyučovacích hodín od októbra 2009 v priestoroch Združenia Umenie pomoci, Ambroseho 6, Bratislava – Petržalka, cena 500 EUR/1 osobu.

Kontaktujte nás na:

Elena Kopcová, PhD., Manažérka kurzov ASSP
0918 532 926, 0907 154 601, ena@assp.sk

Podakovanie

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR zo srdca ďakuje všetkým dobrým ľuďom, všetkým dobrovoľníkom, vďaka ktorým sme mohli zrealizovať už 5. ročník Dňa krivých zrkadiel 2009 v Bratislave. Menovite by sme chceli poďakovať Patrícii Garajovej - Jarjabkovej, Danici Koršovej, Lucii Hudákovej, Mariánovi Horaničovi, Miroslavovi Mišovi, Ondrejovi Malovcovi, Branislavovi Augustínovi a celému kolektívu zamestnancov Republikovej centrály ZPMP v SR.

Ďalej účinkujúcim, JUDr. Zuzane Stavrovskej, Marošovi Matiaškovi, folklórnemu súboru Javorček, Lipa, Špeciálnej materskej škole na Mišíkovej ulici v Bratislave, skupine Desmod, účinkujúcim sebaobhajcom – Darinke Krihovej, Katke Krkoškovej, Robovi Vladárovi, Mirkovi Rendošovi a Jožkovi Matuškovi a tiež účinkujúcim z Domu Svítania, n.o. v Jakubovej a Evke Kadlecovej z DSS Rozsutec.

Ďakujeme tiež organizáciám, ktorí materiálne a finančne prispeli na realizáciu Dňa krivých zrkadiel 2009, konkrétne: MK SR, Nadácia Slovenskej sporiteľne, Mestská časť Bratislava – Staré mesto, Nadácia Pontis, McDonald´s, Koh-i-noor Hardtmuth, Rektop, Mad hand.

Tento rok sme zorganizovali aj SMS zbierku, ktorá bola úspešne zrealizovaná vďaka podpore spoločnosti DMS (Donor message service). Osobitne by sme tiež chceli poďakovať Televízii Bratislava, Slovenskému rozhlasu a Rádiu Viva, ktorí nám pomohli vyriešiť problém, ako posunúť informáciu o SMS zbierke k širokej verejnosti. Vo svojom mediálnom priestore prezentovali bez nároku na odmenu zvukový i obrazový spot, ktorý propagoval našu SMS zbierku. Ich nezištnú pomoc oceňujeme a vážime si ju.

Tiež by sme chceli poďakovať všetkým dobrovoľníkom, ktorí svoj voľný čas venovali počas letných prázdnin aj ľuďom s mentálnym postihnutím a zúčastnili sa tohtoročných troch rekondično-integračných pobytov. Pod vedením PhDr. Soni Holúbkovej to boli Anna Makúchová, Lea Lyhajová, Barbora Lyhajová, Petra Brázdilová, Martin Lajda, Silvia Dovičáková, Jakub Kučka, André Braga, Jakub Adamčík, Katarína Mlynáriková, Tomáš Rizman, Kristína Holúbková, Matej Kačaljak. Pod vedením Mgr. Stefi Novákovej to boli Magda Papánková, Lenka Motýľová, Barbora Richveisová. Pod vedením Bc. Miroslavy Vávrovej to boli Miroslava Petrovičová, Ivan Vyskočil, Petra Vávrová, Lucia Hudáková, Vladimír Franček, Dorota Gronská, Michaela Krošláková, Lucia Takáčová, Tomáš Machata, Zuzana Homolová, Ivan Hampl, Kristína Kramaricsová, Simona Kapustová, Monika Opálová, Katarína Sedláková, Simona Priesolová. Pobyt sa nám podarilo zrealizovať s finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny.

Naša úcta a vďaka v neposlednom rade patrí aj všetkým darcom, ktorí aktivity nášho združenia podporili svojimi 2 % z daní. Menovite sú to Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., UniCredit Bank Slovakia, a.s., Česko-slovenská obchodná banka a tiež mnoho tajných darcov, ktorých podporu si nesmierne vážime.

Ďakujeme!

2-3
2009

informácie

ZPMP v SR

Cena: 1,16 € (35 Sk)

SYMPÓZIUM V BRUSELI
DEŇ KRIVÝCH ZRKADIEL
SEDEM KRÁSNYCH DNÍ...
SLOVO BÁSNIKA
LISTÁREŇ

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike

Uvažovali ste niekedy o podporovanom bývaní ako o možnosti bývania pre člena vašej rodiny?

Ak áno, Zariadenie podporovaného bývania ZPMP v SR v Bratislave má jedno voľné miesto. V tomto zariadení, v peknom trojizbovom byte v paneláku na sídlisku v Dúbravke, momentálne bývajú dvaja mladí muži. Hľadáme k nim niekoho tretieho.

Prečo práve podporované bývanie?

Poskytuje klientovi ubytovanie, dohľad, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, utvárajú sa podmienky na prípravu stravy a vykonáva sa v ňom sociálna rehabilitácia.

Čo to znamená?

- klient sa učí samostatnosti – v prácach v domácnosti, nakupovaní, príprave stravy, hospodárení s peniazmi
- žije v komunite, v prostredí blízkom bežnému prostrediu rodiny
- je pod dohľadom asistentiek, čím má zabezpečenú pomoc vtedy, keď ju potrebuje a v takej miere, aká je potrebná a primeraná (asistenti sú im k dispozícii po celý čas, teda aj v noci)
- uplatňuje sa individuálny prístup ku klientovi na základe jeho potrieb s rešpektovaním jeho individuality

- podľa vypracovaného individuálneho plánu rozvoja sa rozvíja osobnosť klienta
- klient sa učí sa fungovať v nových sociálnych vzťahoch
- má vytvorené možnosti na príjemné a užitočné trávenie voľného času
- podporuje sa kontakt a spolupráca s rodinou klienta

Zariadenie podporovaného bývania je zariadenie s celoročným pobytom. Avšak klient môže byť po dohode v zariadení len niekoľko dní počas týždňa, napríklad na víkendy, sviatky a podobne môže chodiť domov, aby sa rodinné vzťahy naďalej upevňovali. Pobyt si klient hradí, je stanovená paušálna čiastka. Klienti si tiež platia stravu.

V Zariadení podporovaného bývania však nie sme schopní poskytnúť sociálne služby klientom, ktorí trpia duševnými poruchami a miesto ich trvalého bydliska je mimo Bratislavského samosprávneho kraja.

Ak máte záujem o bližšie informácie, kontaktujte vedúcu bývania **Mgr. Miroslavu Petrovičovou** z RC ZPMP v SR - tel.: 02/6381 4987

Volám sa Lucia Bajčevová, mám 28 rokov a venujem sa tancu v tanečnom klube Danube v Bratislave-Dúbravke. Hľadám tanečného partnera na štandardné a latinskoamerické tance, ktorého by bavilo tancovať 2-3-krát týždenne v podvečerných hodinách. Zn.: Môže byť aj začiatočník

Ak vás inzerát zaujal, kontaktujte prosím Mirku Vávrovú prostredníctvom e-mailu mirka@zmpvsvr.sk alebo telefonicky na 02/6381 4987, ktorá vám sprostredkuje kontakt na Luciu Bajčevovú.

Ďakujeme!

Summary

The news in contest against discrimination of people with mental disability

2

Since 16th of March, The Association for Help to People with Mental Disability in the SR, launched the new project – Together Against the Discrimination of People with Mental Disability. From April to June we organized 36 seminars for self-advocates and 2 summer seminars discussing the topic „Communication“. During summer, we released a brochure in easy-to-read style „UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities“. At the moment we are preparing another brochure about UN Convention and two brochures about supported decision making. Other upcoming events in this project are seminars for parents of people with mental disability. They are also focused on UN Convention, especially on article 12.

The Day of False Mirrors

10

For the members of Association for Help to People with Mental Disability in the SR means 12th of June special opportunity to come up to the streets of Slovak towns and cities and speak out about people with mental disability, making clear what mental disability really means and how the world of these people look like. Moreover they spread thoughts of equality and inclusion. We offer you six different views in this issue, describing The Day of False Mirrors in Bratislava, Malacky, Spišská Nová Ves, Komárno, Stropkov and Košice. Each one was special in some way. The common for everyone was a chance to fight the prejudices and fear that are still so typical for majority of Slovaks.

The 40th anniversary of DSS Javorinská

18

„Unbelievable 40 years are passed since this institution has been established. It helped me to get rid of my torturing thoughts: How to keep my child in touch with its friend in a normal way without leaving the parents? This institution was an extrication for me. I want to thank all people who did their parts in making this great thing to happen.“ The author of these words is Milan Rúfus, the most popular poet in Slovakia, whose only daughter is also a client of DSS Javorinská in Bratislava. Following his speech, the head of this institution, PhDr. Ján Škott, presents DSS Javorinská as a place where work therapy and various forms of creative art work have been inseparable part of institution's life, during 40 years of its existence.